Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ



№ 199 (1949) ♦ П'ятниця, 16 жовтня 1998 року ♦ Ціна договірна

ЗІГРІЮТЬ СТОЛИЦЮ ЧУЖІ МІЛЬЙОНИ

Угоду про надання Світовим банком кредиту на 200 млн. доларів на реконструкцію системи теплопостачання Києва підписано у Вашингтоні.

Як повідомили в Посольстві України в США, угоду підписали генеральний директор АК «Київенерго» Іван Плачков та директор 2-го Європейського департаменту Світового банку Поль Сігельбаум.

Кредит надається на 20 років.

Реалізація проекту передбачає цілковиту заміну наявної централізованої системи опалення в Києві, що значно підвищить її ефективність та істотно зменшить витрати на опалення у столиці.

Загальна вартість проекту становить 308,9 млн. доларів. Крім кредиту у 200 млн. доларів, наданого Світовим банком на стандартних умовах, кредит у 40 млн. доларів Києву надав Європейський банк реконструкції і розвитку.

Парламентська хроніка

Дискусія на стару тему

Ранкове і денне засідання 15 жовтня

Після півгодинної традиційної розминки — оголошення запитів і заяв — депутати затвердили суддів деяких обласних, районних та військових судів на безстрокове виконання обов'язків. Подання Міністерства юстиції підтримав Комітет Верховної Ради з питань правової реформи. А потім «аксіому» столиці — місту Києву потрібен закон — почали доводити вже нинішні парламентарії. Пам'ятаємо, що закон про столицю був частою темою пленарних засідань Верховної Ради минулого скликання. Як відомо, 4 березня депутати, нарешті, такий закон прийняли. Так само відомо, що Президент наклав на нього вето. Не відбулися і прямі вибори міського голови. Таким чином, крім одного варіанта — ще раз переглянути прийнятий закон з пропозиціями Президента, — з'явилися ще два розроблених законопроекти. Один із нових законопроектів на стару тему представив народний депутат України Борис Андресюк — СДПУ (о). Він доповів на початку, що саме життя вимагає негайної появи закону «Про столицю України місто-герой Київ».



У пошуках поліських скарбів

7

ПРАВА ЛЮДИНИ — НАД УСЕ

Відбулася зустріч Уповноваженого Верховної Ради з прав людини Ніни Карпачової із заступником глави парламенту Віктором Медведчуком.

На зустрічі йшлося про співпрацю Уповноваженого з прав людини з Верховною Радою, приведення вітчизняного законодавства у відповідність з міжнародними та європейськими стандартами. Співрозмовники чимало уваги приділили темі утвердження інституту омбудсмена як однієї з унікальних демократичних інституцій в період становлення громадянського суспільства.

Уряд: партійна робота з тими, хто «заслуговує»

Сім парламентських фракцій отримали пропозицію прем'єра: подати кандидатури від своїх фракцій для роботи на будь-яких посадах в уряді, державних комітетах та інших органах виконавчої влади. Під час засідання Кабінету міністрів Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко дав доручення міністрові Кабінету міністрів Анатолію Толстоухову надіслати такий лист фракціям НРУ, НДП, ПЗУ, СДПУ (о), ПСПУ, СелПУ та депутатській групі «Незалежні». Прем'єр пообіцяв після конкурсу та співбесіди обов'язково працевлаштувати в урядових структурах «тих людей, які цього заслуговують».

(Закінчення на 2-й стор.).



Програма телебачення

8-9

АВІАПРОМЕ, коли ж на зліт?



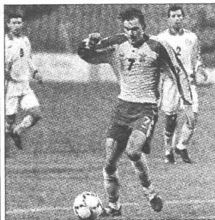
МОЖНА безкінечно довго тішити себе думками, що наша країна крилата, авіаційно перспективна і взагалі дивиться в космічну далину. Але якщо в небі над головою — тиша і навіть хлопчиська викреслюють із своїх фантазій повітряні пригоди через досить рідкісне явище — польотів уві сні та наяву, то про що мова? І все-таки, Головне аналітичне управління Мінпромполітики зазначило успіх саме національної експозиції авіабудівників на міжнародній виставці у Фарнборо. Там, з'ясовується, Харківське авіаційне підприємство, ЗМКБ «Прогрес» отримали від французького бюро «Верітас» сертифікати якості виробництва, а ще раніше такого сертифікату було удостоєно АТ «Мотор-Січ»... І взагалі, до наших експонатів виявили найпильнішу увагу більш як тисяча фахівців із 20 країн, із 60 компаніями проведено переговори щодо спільних проектів.

То що, політаємо? Ох, як хочеться, щоб не тільки на виставки!

Матеріал на цю тему читайте на 5-й сторінці.

У Рейк'явіку — «бузина», а в Києві — підер!

Минулої середи в Європі був великий футбольний день. Відбулися чергові матчі відбіркових турнірів континентального чемпіонату, якими завершувався осінній цикл цих змагань. Чудово зіграла збірна України, яка набрала максимум очок і лідирує у четвертій групі.



На знімку: форвард української команди Сергій Скаченко, який відкрив рахунок у поєдинку проти збірної Вірменії.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Подробиці про футбольну євросереду читайте на 4-й і 15-й сторінках.



Розітнули «Ниву» навпіл

11

- **Учора у столиці відкрився шостий фестиваль японських фільмів.**
- **Урожай зернових цього року в країні буде на 21% менше, ніж торік.**
- **За даними Мінфіну, на початок 2000 року зовнішній держборг України може збільшитися до 12 млрд. доларів.**
- **На військовому авіаполігоні у Криму знайдено 12 сучасних авіабомб.**

P.S.

Уряд: партійна робота з тими, хто «заслуговує»

(Початок на 1-й стор.).

На думку прем'єра, міністри та інші керівники виконавчої влади мають визначитися з партійністю. Список «бажаних» партій не оголошувався, і В. Пустовойтенко навіть сказав, що керівники виконавчої влади можуть вступати і в Комуністичну партію (однак при цьому застеріг, що КПУ — партія опозиційна).

Щоб поставити всі крапки над вівторковим звітом уряду у парламенті, Прем'єр-міністр доручив віце-прем'єрові Сергію Тигипку та урядовій прес-службі підготувати статтю для публікації в ЗМІ з приводу виступів деяких депутатів, котрі, на думку прем'єра, «необ'єктивно» і «неправдиво» критикували Кабмін. Коментуючи той факт, що за недовіру уряду проголосували 203 депутати, В. Пустовойтенко визнав, що це дуже багато. «Уряду треба все зробити, щоб поліпшити роботу і довести, що він може покращити фінансову та соціально-економічну ситуацію», — сказав він.

Однак Кабінет міністрів досі не завершив підготовку держбюджету на 1999 рік і впорається з цим, повідомив на прес-конференції прем'єр, лише після того, як буде розроблено основні засади грошово-кредитної політики на наступний рік. На базі цих засад буде сформовано макроекономічні показники, програму соціально-економічного розвитку країни, а також програми дій уряду та виходу із кризи до 2003 року. А цих законопроектів уже давно чекає парламент.

ПІЛЬГОВИКИ МОЖУТЬ ЖИТЛО... ОПЛАКУВАТИ?

Парламентська хроніка

Вечірнє засідання 14 жовтня

Народні депутати за скороченою процедурою розглянули і ухвалили низку законопроектів. Зокрема, затверджено у першому читанні проект закону про внесення змін до Закону України «Про оренду державного та комунального майна», який, за словами заступника голови Фонду держмайна Юрія Гришана, підвищить надходження до бюджету від орендної плати та припинить незаконне користування державним майном підприємств.

Прийнятим у цілому законопроектом (у зв'язку з внесенням змін до закону «Про підприємства в Україні») передбачено внести зміни у три закони — про банкрутство, оренду і приватизацію.

Проект закону про доповнення частини 1 статті 12 Закону України «Про освіту» передбачав розвиток нових форм фізкультурно-оздоровчої і спортивної діяльності та соціальний захист працівників цієї сфери. Співдоповідачка з цього питання, голова підкомітету з питань науки і освіти Людмила Пасічна, оперувала невтішними цифрами та фактами: до 1 січня 1999 року по Міністерству освіти буде скорочено 15 тисяч 525 працівників, у минулому році закрили 140 шкіл, немає вчителів у сільських школах. Депутати прийняли законопроект у цілому.

Далі парламентарії розглянули та більшістю депутатського корпусу ухвалили проект постанови про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Президії Верховної Ради України про благодійні фонди, а також законопроект про захист рослин.

Єдиним каменем спотикання на вечірньому засіданні став проект закону про впорядкування оплати житлово-комунальних послуг категоріями громадян, які користуються пільгами. Доповідач із цього питання, голова Державного комітету з будівництва, архітектури та житлової політики Володимир Гусаков, звернув увагу народних депутатів на необхідність встановити єдиний по всій державі порядок надання пільг і закликав підтримати законопроект у першому читанні з урахуванням зауважень. Втім, комуністи вважали, що проект узагалі недосконалий і спрямований на зниження пільг та «виселення неплатоспроможних громадян» із своїх квартир. І хоча представники фракцій Руху, зелених та НДП закликали депутатів підтримати пропозицію Володимира Гусакова, законопроект був відхилений.


Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

І насамкінець народні обранці без обговорення 260 голосами ухвалили проект закону про денонсацію Гарантійної угоди (проект розвитку енергоринку України) між Україною та Європейським банком реконструкції і розвитку.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Про плани і перспективи

Заступник Голови Верховної Ради Віктор Медведчук зустрівся з президентом Інституту досліджень Схід—Захід Джоном Мрозом.

Віктор Медведчук ознайомив гостя із сучасною економічною та політичною ситуацією в Україні. Серед основних проблем, що стоять перед Верховною Радою, він назвав прийняття Цивільного та Кримінального кодексів, удосконалення податкового законодавства, а також інших нормативних актів, які запроваджують ринкові відносини, захищають права та свободи людей.

Джон Мроз повідомив, що Інститут досліджень Схід—Захід впроваджує в Україні декілька проектів. Зокрема — створення своєї київської філії, аналіз перспектив відносин Україна—ЄС, а також розроблення довгострокового проекту розвитку малого бізнесу в Україні.

ДИСКУСІЯ НА СТАРУ ТЕМУ

Ранкове і денне засідання 15 жовтня

(Початок на 1-й стор.).

Борис Андресюк підкреслив: у концепції законопроекту максимально враховано положення закону, який було прийнято Верховною Радою, за винятком статей, що спричинили накладання Президентом вето. Окремі статті мають нову редакцію чи обумовлені додатково. Принциповим положенням законопроекту є необхідність функціонування в столиці України поряд з представницькими органами системи самоврядування єдиного органу виконавчої влади і єдиної головної посадової особи в місті і в районах міста. Місцеве самоврядування здійснюють Київрада та районні ради, а виконавчими органами є місцеві державні адміністрації, які підзвітні і підконтрольні відповідним радам з питань, що належать до компетенції органів місцевого самоврядування. Існування єдиної головної посадової особи, на думку авторів, ефективніше з точки зору практичної роботи.

Разом з тим, зазначив Б. Андресюк, автори не погоджуються із запереченням Президента і передбачають, що ця головна посадова особа повинна обиратися всім населенням Києва і мати статус голови Київської ради — міського голови. У законопроекті передбачено чітку систему обов'язків і прав міського голови, а також процедуру його призначення і звільнення. В проекті закону підкреслено певні особливості організації влади в Києві, зокрема, визначено столичні функції та додаткові права органів виконавчої влади і місцевого самоврядування, що пов'язано саме з виконанням цих функцій.

Альтернативний законопроект доповів народний депутат Борис Беспалий (НДП). Він також вважає, що появи цього закону потребує саме життя. Києву потрібна влада водночас сильна і демократична. Саме такий підхід, на думку доповідача, і закладено в їхньому законопроекті. В документі Київ виступає в трьох іпостасях: як місто, як адміністративно-територіальна одиниця і як столиця зі специфічними функціями. Міська громада має права на повноцінне самоврядування з певними особливостями. Законопроект визначає роль виконавчих органів у системі самоврядування.

За словами Б. Беспалого, Київську міську раду і міську державну адміністрацію можуть очолювати різні люди, бо «некоректно змушувати Президента затверджувати на головну посаду в місті людину, обрану киянами». Хоча доповідач не заперечує, що дві посади може поєднувати одна особа. Головне, щоб у цих питаннях не порушувати Конституцію,— «ні лобовими атаками на неї, ні обхідними партизанськими стежками».

Співдоповідач, голова Комітету з питань державного будівництва, місцевого самоврядування та діяльності рад Олександр Кушнір підтримав законопроект, що його представляв Борис Андресюк. На думку комітету, саме цей варіант треба прийняти в першому читанні. Однак з цим погодилися далеко не всі учасники тривалого обговорення, бо цілком справедливо вважають: якщо в порядку денному питання викладено в редакції «пропозиції Президента до Закону «Про столицю України місто-герой Київ», то саме це і треба розглядати.

Після поіменного голосування вирішили винести це питання на повторне перше читання. За це проголосували 242 народних депутати.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Отака арифметика

— Зміни в уряді відбуватимуться, але суто на професійній основі, - заявив на зустрічі з членами позафракційної депутатської групи «Незалежні» Президент України Леонід Кучма. Про це повідомив пресcекретар глави держави Олександр Майданник. Однак, відповідаючи на моє запитання, чи висували «Незалежні» конкретні претензії до конкретних членів уряду, Олександр Майданник зауважив, що саме таких фактів й імен названо не було. За винятком того, що один з депутатів, Григорій Омельченко, передав Президенту України товсту теку з відповідними документами, котрі, мовляв, потребують ретельного вивчення.

Сам Григорій Омельченко, з яким я зустрівся після брифінгу, уточнив:

— Від імені новоствореного депутатського об'єднання «Антимафія» я передав Леонідові Кучмі документи про деякі протиправні дії окремих урядовців, що завдали державі збитків на сотні тисяч гривень, зокрема про розвал української армії.

За словами прес-секретаря глави держави, Леонід Данилович повідомив народних обранців, що доручив уряду провести з парламентськими фракціями і комітетами робочі консультації з приводу змін в Кабінеті міністрів і закликав до нестандартних пропозицій щодо цього. Але, як було сказано його пресcекретарем, доки розбиратимуться з урядовцями, Президент бажає оприлюднення списків народних депутатів, котрі лобіюють інтереси деяких спільних підприємств. Йдеться про невиправдані пільги, надані більш як десяти таким структурам (їх було названо на брифінгу), внаслідок чого казна втратила майже п'ятсот тисяч гривень. Верховна Рада, як було справедливо зазначено, законодавчо урізала такі пільги «фірмачам», однак, за словами Олександра Майданника, знайшлося понад 80 парламентаріїв, котрі домагаються повернення цих пільг. Саме прізвища цих депутатів і бажає назвати глава держави.

На брифінгу керівник президентської прес-служби «засвітив» досить оригінальний погляд з Банкової на парламентську більшість, котра може взяти на себе законодавчу ношу виведення країни з кризи. Цю «більшість» визначили приблизно за такою логікою: за відставку уряду проголосували 203 народних депутати, а ось тих, хто голосував проти чи не голосував зовсім, від загальної кількості членів парламенту більше. Отож, проти нинішнього уряду — меншість депутатів, з решти можна формувати парламентську більшість, на яку треба спиратися. Ось така логіка й арифметика.

Анатолій БЕНЬ.

Проект розширення повноважень

ДЕПУТАТИ Верховної Ради Криму в середу підтримали проект нової редакції Конституції автономії. Проект було винесено на парламентські слухання головою Верховної Ради Криму Леонідом Грачем.

Доопрацьований проект рекомендовано для розгляду Верховною Радою Криму на пленарному засіданні, яке відбудеться 21—23 жовтня в Сімферополі.

Проект Конституції АРК визначає статус Криму як автономної республіки, яка не має суверенітету, але має самостійність у межах питань її відання і є складовою частиною суверенної України.

У тексті проекту Конституції відсутні поняття «держава», «громадянство АРК», «закони АРК» та інші положення, що відповідають статусу суверенного утворення.

Водночас до проекту внесено положення, що розширюють повноваження автономії в сфері економіки, освіти, культури, а також у сфері відносин з Кабінетом міністрів України та сфері місцевого самоврядування. Зокрема, передбачається делегування кримській автономії виконання державних функцій і повноважень, а також підзвітність Ради міністрів Криму Кабінетові міністрів України у питаннях виконання державних функцій і повноважень. У свою чергу, Конституція передбачає підзвітність кримському урядові районних держадміністрацій АРК.

Проект Конституції розширює повноваження голови Верховної Ради автономії. Зокрема, передбачається погодження з ним призначення та звільнення начальників головних управлінь МВС та СБУ в Криму, прокурора автономії, голів Верховного та Арбітражного судів Криму, начальника кримської податкової адміністрації, а також їх заступників та керівників міських і районних ланок.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про заходи щодо подолання кризового стану в гірничо-металургійному комплексі України

Враховуючи кризовий стан в гірничо-металургійному комплексі України і як наслідок загострення економічної та соціально-політичної ситуації в регіонах розташування підприємств галузі, яке сталося через звуження ринків збуту металургійної продукції, незбалансованість цін на сировину, енергоносії, транспортні та інші послуги з цінами на готову продукцію на світових ринках, неефективність здійснення заходів з приватизації та реструктуризації об`єктів металургійної промисловості, відсутність джерел фінансування та невирішеність питань передачі соціальної сфери підприємств у комунальну власність, з метою створення умов для подолання кризового стану у зазначеній галузі Верховна Рада України **постановляє:**

1. З метою формування державного впливу на управління підприємствами гірничо-металургійного комплексу, вдосконалення процесу приватизації таких підприємств, ефективного балансу виробництва та реалізації продукції вважати за необхідне Кабінету Міністрів України за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань промислової політики визначити перелік стратегічно важливих підприємств цієї галузі.

2. Кабінету Міністрів України з метою стабілізації вкрай загостреної ситуації та подолання кризового стану в галузі внести в місячний термін на розгляд Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо проведення економічного експерименту на підприємствах гірничо-металургійного комплексу України, що виготовляють продукцію, яка користується попитом за межами України.

3. Встановити, що керівники підприємств у разі виникнення заборгованості по виплаті заробітної плати можуть самостійно встановлювати черговість платежів при одночасному підвищенні персональної відповідальності за виплату заробітної плати, за своєчасність розрахунків з бюджетом, Пенсійним фондом України та сплати інших обов`язкових платежів.

4. Кабінету Міністрів України на підставі схваленої Постановою Верховної Ради України Концепції розвитку гірничо-металургійного комплексу України до 2010 року розробити та подати на розгляд Верховної Ради України проект Національної програми розвитку гірничо-металургійного комплексу України та пропозиції щодо вдосконалення структури управління цією галуззю.

5. Запропонувати Кабінету Міністрів України внести відповідні зміни до деяких своїх нормативно-правових актів, передбачивши зокрема:

нормативи відрахувань за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок Державного бюджету України, у таких розмірах: руди чорних металів — 0,2 відсотка, сировина флюсова —0,3 відсотка, сировина вогнетривка — 0,3 відсотка;

відрахування на дорожні роботи для підприємств гірничо-металургійного комплексу у розмірі не більше 0,4 відсотка обсягу виробництва продукції, виконуваних робіт (послуг);

можливість встановлення диференційованих цільових тарифів та нормативів сплати за електроенергію, транспортування та відпуск природного газу, транспортні послуги залізниці у розмірах, необхідних для збереження ринків збуту та забезпечення конкурентоспроможності продукції металургійних підприємств, що виготовляють продукцію, яка користується попитом за межами України;

звільнення від ввізного мита товарів виробничо-технічного призначення для гірничо-металургійної промисловості;

прискорення прийняття рішення щодо подальшого будівництва Криворізького гірничо-збагачувального комбінату окислених руд. Передбачити з цією метою у 1999—2001 роках виділення необхідних коштів у проектах Державного бюджету України;

обов`язкову передачу у максимально короткий термін об`єктів соціальної сфери підприємств гірничо-металургійного комплексу в комунальну власність;

забезпечення перевезення вантажів залізничним транспортом на основі декадних та термінових заявок;

застосування штрафних санкцій до підприємств залізничного транспорту за невиконання планів перевезень незалежно від кількості вагонів, що затримуються у вантажовідправника під вивантаженням;

що незалежно від платоспроможності вантажовідправника (вантажоодержувач) взаємовідносини між ним і підприємствами залізничного транспорту регулюються виключно угодою між ними;

що починаючи з жовтня 1998 року податкові векселі, виписані при ввезенні товарів для власного виробництва (крім їх ввезення на умовах переробки давальницької сировини) платниками податку, що мали протягом останніх 12 місяців обсяг оподаткування операцій з продажу товарів (робіт, послуг) більше п`ятнадцяти мільйонів гривень та проти яких не порушено справу стосовно банкрутства, погашаються шляхом включення суми, зазначеної в податковому векселі, до складу податкових зобов`язань та податкового кредиту за той звітний (податковий) період, в якому було видано вексель;

що до підприємств гірничо-металургійного комплексу не застосовуються положення пункту 20 Постанови Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 1997 року №1104 «Про затвердження Порядку випуску, обігу та погашення векселів, які видаються на суму податку на додану вартість при ввезенні (пересиланні) на митну територію України».

6. Рекомендувати Національному банку України внести зміни до своїх нормативних актів, якими передбачити для підприємств-виробників таке:

дозволити здійснення попередньої оплати та авансових платежів по поставках товарно-матеріальних цінностей за контрактами щодо імпорту продукції;

дозволити використання коштів в іноземній валюті, отриманих у вигляді кредитів від іноземних банків та нерезидентів, на здійснення попередньої оплати та авансових платежів за контрактами щодо імпорту продукції;

дозволити розрахунки по зовнішньоекономічних контрактах без отримання довідки Державної податкової адміністрації України про відсутність простроченої заборгованості до бюджету;

сприяти підприємствам гірничо-металургійного комплексу у першочерговій конвертації валюти для розрахунків за товарно-матеріальні цінності.

7. Кабінету Міністрів України прискорити внесення пропозицій щодо змін до пункту 1.19 статті 1 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств», передбачивши, що грошовою формою розрахунків є розрахунки коштами, а також за допомогою акредитивів (у тому числі переведних), чеків, а також шляхом видачі (акцепту, індосаменту) векселів за товари (крім цінних паперів та деривативів), за виконані роботи та послуги.

8. Надати право Кабінету Міністрів України приймати рішення та здійснювати оперативні заходи щодо скорочення кредиторської та дебіторської заборгованості підприємств гірничо-металургійного комплексу, надавати у разі необхідності відповідні відстрочки по платежах та розрахунках, звільняти окремі підприємства від сплати пені та штрафів за умови одночасного підвищення особистої відповідальності керівників підприємств за фінансові показники роботи та своєчасність розрахунків з Державним бюджетом України, Пенсійним фондом України, сплати інших обов`язкових платежів.

9. Дія цієї Постанови поширюється на підприємства гірничо-металургійного комплексу, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням Міністерства промислової політики України.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ, 6 жовтня 1998 року.
№ 166-XIV.

Заява депутатської фракції Комуністичної партії України про критичну ситуацію в атомній енергетиці

Неспроможність нинішнього уряду розв'язати ключові проблеми енергетичної галузі особливо яскраво видно на прикладі роботи Національної атомної енергогенеруючої компанії (НАЕК) «Енергоатом», яка об'єднує всі п'ять атомних станцій України.

Атомну енергетику, яка в усьому світі працює прибутково і стабільно, в Україні доведено до катастрофічного стану. Для неї характерні: постійні неплатежі за вироблену електроенергію, величезна заборгованість у зарплаті (більш як 4 місяці), неплатежі до бюджетів всіх рівнів, відсутність нормативних запасів палива і невивезення відпрацьованого ядерного палива, невиконання планів ремонту обладнання АЕС.

Уряд України, створивши НАЕК «Енергоатом», практично усунувся від проблем атомної енергетики. У галузі широко практикують розрахунки за вироблену електроенергію бартером, векселями і взаємозаліками через різні комерційні структури. Це призвело до хаосу на енергоринку. Гроші за відпущену електроенергію, оминаючи енергетиків, йдуть, як правило, посередникам.

Трудові колективи атомних електростанцій позбавлені можливості контролювати фінансово-господарську діяльність дирекції НАЕК «Енергоатом», яка зі штатом у 300 осіб фінансується в такому самому обсязі, як і Чорнобильська атомна станція зі штатом майже 6 тисяч осіб.



Атомники пікетують уряд.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Систематичні невиплати заробітної плати, зниження безпеки роботи АЕС, передбачувана приватизація атомної енергетики змусили рішуче виступити працівників галузі. Акцію протесту було призупинено внаслідок угоди між урядом і профспілками про зменшення заборгованості у заробітній платі працівникам АЕС до 5 жовтня 1998 року. Уряд зобов'язання не виконав.

Проблеми стійкості роботи базисної частини енергосистеми — АЕС, без розв'язання аналогічних проблем щодо забезпечення надійності роботи традиційної теплової та гідроенергетики, які виконують головну функцію регулювання потужностей в енергосистемі, призведе до втрати працездатності галузі загалом з непередбачуваними для країни наслідками.

Фракція Комуністичної партії України вимагає:

1. Негайної виплати заробітної плати працівникам атомних електростанцій та іншим працівникам енергетичної галузі.

2. У жовтні 1998 року заслухати звіт міністра енергетики і президента НАЕК «Енергоатом» про соціально-економічну та фінансово-господарську ситуацію в енергетиці.

Керівник фракції
Петро СИМОНЕНКО.

На Запорізькій АЕС вирішили страйкувати

ПОКИ що до цього крайнього заходу вдався трудовий колектив енергоремонтного підрозділу ОП «Запорізька АЕС», визначивши на спеціально скликаній конференції 1 листопада початком акту протесту проти бездіяльності властей щодо задоволення законних прав трудящих отримувати заробіток.

У зверненні, адресованому міністрові енергетики О. Шеберстову, президентові НАЕК «Енергоатом» Н. Нігматулліну, Голові Верховної Ради О. Ткаченкові та керівникам області, сказано: **«Усвідомлюючи всі можливі наслідки для економіки України страйку ремонтного персоналу найбільшої в Європі АЕС, розуміючи відповідальність, що лягла на раду ЕРП — керівний орган страйку, відповідно до ст. 21 Закону України «Про порядок розв'язання колективних трудових спорів (конфліктів)», пропонуємо:**

1. Продовжити пошук усіх можливих шляхів для розв'язання трудового конфлікту, виявлення та усунення причин, що призвели до нього.

2. Негайно внести до порядку денного засідання Верховної Ради України питання про страйк на ОП «Запорізька АЕС» з наданням права виступу представникові ради ЕРП ОП «Запорізька АЕС».

3. Вжити невідкладних заходів до осіб, винних у виникненні конфлікту та порушенні законодавства про розв'язання колективних трудових спорів.

У номер

● *Київ*

Останній — найголовніший

На Михайлівському Золотоверхому соборі 21 листопада буде встановлено останній, найголовніший, хрест. Цю дату, за повідомленням ДІНАУ, назвав начальник Головного управління охорони пам'ятників історії, культури та історичного середовища Києва Руслан Кухаренко. Тим часом ведуться переговори про повернення Михайлівському Золотоверхому частини його внутрішнього «убрання», яке збереглося і знаходиться в музеях Москви та Санкт-Петербурга.

● *Рівне*

Мишоловка для пенсіонера

Такого «взаємозаліку», певно, ще не було за всю історію людства: в райцентрі Дубровиця Рівненської області коопунівермаг людям похилого віку видає... мишоловки — в рахунок майбутньої пенсії. Хоча що тим мишам робити в селянських оселях? Адже людям їсти нічого!

Коронована перлина

Крим — райський куточок України. А курортне місто Ялта — перлина південного узбережжя. Субтропічний клімат є благодатним для відпочинку і лікування. Останній російський імператор Микола II якось наказав побудувати в своєму маєтку в Лівадії палац для сім'ї. За проектом ялтинського архітектора Миколи Краснова 23 квітня 1910 року почалося будівництво, а 14 вересня 1911-го вже було зведено білосніжний шедевр у стилі італійського відродження. Чудово оздоблений і оснащений за останнім словом техніки того часу. І донині, наприклад, діє система парового опалення тих років. Царська сім'я відпочивала в Лівадійському палаці чотири рази. Саме тут збирався жити Микола II після свого зречення від престолу. Та доля розпорядилася інакше.

Після революції в Лівадійському маєтку був санаторій. Пізніше фашисти планували подарувати цей палац Гітлеру. Але в кінці другої світової війни саме в Лівадійському палаці в лютому 1945 року відбулася історична конференція глав трьох держав — СРСР, США і Великобританії. За Ялтинськими угодами світ живе без війни й досі.

Значення цього факту важко переоцінити. Сьогодні експозиція музею розповідає про цю історичну подію, а також про побут царської сім'ї.



На знімку: Лівадійський палац.

Фото Бориса ДВОРНОГО (ДІНАУ).

І БУВ ЦЕЙ БЕНЕФІС НЕ ЗВІТ, А ЗЛЕТ

Ювілеї

Не кожному акторові таланить пережити на своєму бенефісі зоряний час, як пощастило Жанні Северин. Добре знана і шанована на Полтавщині та за її межами заслужена артистка України актриса Полтавського музично-драматичного театру ім. М. В. Гоголя відсвяткувала свій ювілей.

Щиро, щедро, з великою любов'ю та повагою до творчого доробку Жанни Северин пройшла урочиста частина програми з численними привітаннями, подарунками, побажаннями. Щастям та вдячністю сяяли очі актриси. Любов, яку вона віддавала людям усе своє життя, поверталася до неї, огортала і підносила над землею. Але було в цих очах і дещо більше, передчуття чогось... Чого — глядачі зрозуміли, коли почалася прем'єра драми Віктора Мережка «Двоє і ніч».

Цю постановку здійснив, як і попередню — ювілейну «Енеїду», режисер Юрій Кочевенко. В ній він виступив партнером ювілярки, зігравши головну чоловічу роль. Такому подарункові позаздрив би, мабуть, не один актор театру.

Такого бенефісу Полтава давно не бачила. Прем'єра драми «Двоє і ніч» засвідчила, що полтавський театр виходить на якісно нову репертуарну орбіту. Лаконізм, психологізм, високий професіоналізм — основні тенденції двох останніх прем'єр «гоголівців» (про першу — «Енеїду» — наша газета вже писала). Полтавці люблять театр з його унікальною можливістю глибокого, майже інтимного спілкування. І очікують зустрічі з серйозною класичною та сучасною драматургією.

Наталія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

Полтава.

Спорт

У Рейк'явіку — «бузина», а в Києві — лідер!

EURO 2000 The Low Countries

Футбол. Матчі відбіркового турніру Євро-2000.

Група 1. Уельс — Білорусь — 3:2, Швейцарія — Данія — 1:1. Італія, Уельс — по 6 очок, Данія — 2, Білорусь, Швейцарія — по 1.

Група 2. Норвегія — Албанія — 2:2, Греція — Грузія — 3:0, Словенія — Латвія — 1:0. Латвія — 6, Греція, Словенія, Норвегія — по 4, Грузія — 3, Албанія — 1.

Група 3. Молдова — Німеччина — 1:3, Туреччина —Фінляндія — 1:3. Фінляндія, Туреччина — по 6, Німеччина — 3, Молдова — 0.

Група 5. Болгарія — Швеція — 0:1, Люксембург —Англія — 0:3. Польща, Швеція — по 6, Англія — 4, Болгарія — 1, Люксембург — 0.

Група 6. Ізраїль — Іспанія — 1:2, Сан-Марино —Австрія — 1:4. Австрія — 7, Ізраїль — 4, Іспанія, Кіпр — по 3, Сан-Марино — 0.

Група 7. Ліхтенштейн — Азербайджан — 2:1, Угорщина — Румунія — 1:1, Словаччина — Португалія — 0:3. Румунія — 7, Словаччина, Португалія — по 6, Угорщина — 4, Ліхтенштейн — 3, Азербайджан — 0.

Група 8. Ірландія — Мальта — 5:0, Хорватія —Македонія — 3:2. Ірландія, Хорватія — по 6, Македонія — 3, Югославія, Мальта — по 0.

Група 9. Литва — Боснія — 4:2, Шотландія — Фарери — 2:0, Чехія — Естонія — 4:1. Чехія — 9, Шотландія — 7, Литва — 5, Естонія, Боснія — по 4, Фарери —0.

ГРУПА 4. Франція — Андорра — 2:0 (Кандела, 53, Джоркаефф, 61); Ісландія — Росія — 1:0 (Ковтун, 89, у власні ворота).

(Закінчення на 15-й стор.).

Солдатики — не тільки іграшка

Колекції

Незвичайна експозиція відкрилася у Кіровоградському обласному краєзнавчому музеї. Свою колекцію іграшкових солдатиків пропонує оглянути відвідувачам редактор місцевого телевізійного каналу «ТВ-Центр» Володимир Крутоус.

Колекція із 150 власноручно виготовлених ним експонатів під назвою «Військово-історична мініатюра» одразу викликала неабияку зацікавленість у кіровоградців і гостей міста.

— Захопився військовою мініатюрою я ще у дитинстві, — розповідає Володимир. — Батькам бракувало грошей, щоб купувати мені іграшкових солдатиків, тож я і почав робити їх сам. Перепробував багато різноманітного матеріалу: пластилін, дріт, каучук... Навіть із дерева намагався вирізати. Але все це мені не сподобалось. Нарешті зупинився на пінопласті, або, по-науковому, пінополіуретані...

Виготовлення останньої колекції зайняло близько двох років. Вона має чотири основні напрями — антологія військового мундира, зокрема українського, зарубіжного (Франція, Туреччина, Польща) війська та антологія мундира Єлисаветградського гусарського полку з початку його утворення і до останніх днів існування.

Працюючи над колекцією, Володимир використовує спеціальну літературу з історії військового мундира, а також військові журнали різних країн світу. Тож в історичній достовірності його витворів сумніватися не доводиться. А основне місце прописки колекції, що постійно поповнюється новими експонатами, — Кіровоградський ліцей мистецтв, викладачі якого використовують доробок Крутоуса як навчальний посібник з історії.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Гласність

«Нас закрили, але ми вийшли»

З такою «шапкою» 14 жовтня побачили світ «Киевские ведомости»

13 жовтня, повідомляє газета, в редакції перебувала велика група судових виконавців. Вони, посилаючись на рішення Київського міського арбітражного суду, розпочали опечатування приміщення редакції, відключили світло, опалення, водопостачання і каналізацію. Один із поверхів було повністю опечатано, входи забито дошками. Співробітникам надано мінімальний час, щоб зібрати речі й залишити інші приміщення. Зажадали негайного виселення.

Київський арбітражний суд 3 вересня задовольнив позов Державного комунально-навчального виробничого центру «Професіонал» про недійсність договору оренди від 1992 року (з доповненнями 1994 року) на термін до серпня 1999 року. На думку позивача, договір було укладено з порушеннями.

Редакція газети подала 9 жовтня касаційну скаргу на рішення Київського арбітражного суду, проте касацію ще не розглядали. А виселення вже відбулося.

Редакції вдалося підготувати номер газети, що вийшов у середу. Подальший графік виходу «Киевских ведомостей» під загрозою зриву.

Як повідомили в редакції, у будинку у вівторок побувала група помічників представника офісу ОБСЄ, які вивчають ситуацію зі свободою слова в Україні. Журналісти сподіваються, що в середу думку експертів ОБСЄ щодо ситуації доповідять у Відні, і, можливо, питання про «Киевские ведомости» буде порушено під час перебування української делегації на саміті Україна—ЄС у Відні 14—16 жовтня. А це газетярі з «Киевских ведомостей» вважають, що їх закрили тому, що ця газета мала право на власну думку. Думку опечатали...

Золоті піски сумують за товстосумами

Туризм

На Херсонщині є багато можливостей для розвитку туристичного бізнесу — вона омивається Чорним та Азовським морями, має більш як 180 кілометрів берегової лінії. Чого варті лише унікальна Арабатська коса під Генічеськом чи золоті піски острова Джарилгач біля Скадовська! В області розташовані заповідники «Асканія-Нова» та Каховське водосховище — теж важливі об'єкти рекреаційного призначення.

Однак потенціал краю використовується не зовсім задовільно. До цього часу не було державної структури, котра координувала б діяльність туристичної галузі, як, наприклад, у Закарпатській області. А із світового досвіду відомо, що бюджети багатьох країн значно поповнюються за рахунок туризму, в деяких державах він є основним джерелом достатку.

Лише недавно функції керівного органу в області покладено на управління зовнішньоекономічних зв'язків. Наскільки це виправдано — покаже час.

З початку року на теренах Херсонщини побувало понад 12 тисяч гостей з різних країн світу. Третина з них приїздила у бізнесових справах, решта — як відпочивальники. Та все ж загальна кількість туристів далека від бажаної.

— Сорок дев'ять фірм Херсонщини мають ліцензії на проведення туристичної діяльності, — каже начальник обласного управління зовнішньоекономічних зв'язків Микола Черних, — та, по суті, лише 13 з них працюють більш-менш продуктивно. Серед кращих — туркомплекс «Фрегат», об'єднання «Херсонтурист», фірми «Кий-Авіа», «Супутник», «Гюлентур», «Табора», «Вояж» та деякі інші.

Як правило, наші доморощені турфірми намагаються лише вивезти співвітчизників за кордон у так звані «шоп-тури» за покупками товарів, надають їм у цьому певну паспортно-візову підтримку. А ось названі фірми турбуються й про приїзд зарубіжних гостей до України.

Сергій ЗЛЕНКО.

Херсон.

Вітчизняний стиль

І нестаріюча «Аннушка» підтверджує: «Політаємо!»



З *ЛОНДОНСЬКОГО Фарнборо — знаменитого міжнародного аваакосмічного салону, що відзначив п'ятдесятирічний ювілей, українські авіабудівники повернулися, сповнені планів і сподівань. Про це — наша розмова з керівником делегації АНТК «Антонов» Олександром КІВОЮ.*

— Олександре Дмитровичу, як і має бути на урочистостях, не обійшлося, кажуть, без сюрпризів. Що особливо запам'яталося?

— Дуже приємна зустріч відбулася з нашими «співвітчизниками» — літаками-ветеранами, які досі справно служать різним авіакомпаніям. З Аляски прилетів Ан-2 і його продемонстрували як найнадійніший і незамінний у цих краях літак. Адже піднялася в повітря перша «Аннушка» ще 1947 року і, облетівши потім увесь світ, здобула антонівцям і славу, і успіх. Її побратима — Ан-28 — показували у Фарнборо поляки. Вони випускають цей літак серійно в Мелеці, але після деяких змін називають його вже по-своєму — М-28...

— А чим цього разу дивував «Антонов»?

— Літаки нашого АНТК ми представляли моделями, відеофільмами, рекламними стендами, друкованими проспектами. Конвертований вантажопасажирський літак Ан-74ТК-200 успішно демонстрував харківський авіазавод і на стоянці, і в показових польотах. Відсутність наших новинок — Ан-70 та Ан-140 — пояснюється просто: йде напружена, суворо регламентована робота з виконання програми випробувань. А участь у виставках — це і втрата темпу, і великі витрати, тим паче, що з Ан-70 усього кілька місяців тому на міжнародному авіасалоні в Берліні ознайомилося широке коло авіаційних фахівців і журналістів із різних країн. Але це не означає, що про Ан-70 і Ан-140 не згадували. Наші літаки постійно в центрі уваги.

— З численних повідомлень засобів масової інформації відомо, що група фахівців україно-російського консорціуму «Середній транспортний літак» і німецького авіакосмічного концерну «Даймлер-Бенц Аероспейс» (DASA) вивчає можливість використання Ан-70 як бази для розробки європейського військово-транспортного літака нового покоління. Під час проведення салону в Фарнборо одне з агентств із посиланням на міністра економіки Німеччини Гюнтера Рексродта розповсюдило інформацію про те, що керівництво цієї країни не наполягатиме на прийнятті Ан-70 як базового для створення європейського літака. Причина — фінансова криза в Росії та країнах СНД. Як ви сприйняли це там, у центрі всіх новин, пов'язаних з переговорами, заявами?

— Така заява була дещо несподівана, якщо не сказати дивна. Ми намагалися одержати пояснення у представників концерну DASA. Глава підрозділу військово-транспортних літаків Алоїзіус Рауєн підтвердив, що роботи з вивчення можливостей використання Ан-70 не припиняються. Замовником DASA в даному проекті виступає Міністерство оборони Німеччини. Міністр економіки, можливо, висловив свою особисту думку, але для концерну єдино значима є позиція замовника. Результати роботи DASA передасть цьому міністерству. У січні зацікавлені у транспортному літаку європейські країни оголосять тендер. Конкретний порядок його проведення, склад претендентів і тендерної комісії ще не визначено. З огляду на це хотів би нагадати про недавню заяву заступника головкому ВПС Російської Федерації Юрія Клішина про те, що роботи щодо програми Ан-70 продовжать і Росія, і Україна.

— Чи надійшли на адресу АНТК «Антонов» пропозиції про співробітництво з боку зарубіжних компаній, міністерств?

— Інтерес до нашої фірми завжди великий і салон Фарнборо-98 не був винятком. Як і раніше, у фокусі уваги Ан-124. Відбулися переговори з питання тендера з представниками Міноборони Великобританії. Ми давно планували модернізувати «Руслан», щоб зменшити експлуатаційні витрати і взагалі вдихнути в нього молодість — трудяга важкий транспортник того вартий. Потрібні інвестиції.

Розширюється коло країн, які цікавляться Ан-70, є компанії, що бажають придбати допрацьовані відповідним чином наші давніші моделі літаків. Про здійснення програм щодо Ан-140, Ан-38, Ан-32 ми предметно говорили з представниками Індії, Єгипту, інших країн.

— Останніми роками в галузі виробництва авіаційної техніки помітна тенденція до кооперації, укрупнення фірм. Які новини щодо цього?

— У серпні нинішнього року американська компанія «Ayres» майже повністю скупила акції чеської фірми «LET Kunovice» — виробника відомих літаків L-410, L-610. До американців власником LET був «Аэрохолдинг», що належить Мінпрому Чехії. Як з'ясувалося, міністерство давно шукало партнера для LET, бо саме не мало можливості утримувати фірму. От і вся тенденція...



— Найбільші багатомільярдні оборудки з продажу під час салону здійснили «Ербас Індастрі» та «Боїнг». Що ж таке особливе вони пропонують і чи є надія в українських авіапромисловців на такий успіх? Чи, може, наш «поїзд пішов» назавжди, а лішпе, на що маємо шанси — розділити долю чеської LET?

— Названі вами фірми упевнено зайняли нішу виробників пасажирських літаків великої місткості. І «Аеробуси», і «Боїнги» на сьогодні практично не мають серйозних конкурентів. А от потреба в їхніх літаках для всіх компаній світу — тисячі штук. Що стосується нашого, як ви кажете, «поїзда», то він просто стоїть біля другого перону. Поєднавши зусилля з нашими партнерами, і за відповідної державної підтримки ми могли б закріпити позиції одного із світових лідерів у транспортній авіації. Саме в цьому маємо величезний досвід. Гарна перспектива у програми Ан-70, робіт з модифікації Ан-124, який ще кілька десятиліть залишатиметься конкурентоспроможним. Є й інші плани, сподівання. Якби тільки не опустилися руки зараз, в дуже важкий для нашої країни період. Хочеться вірити, що подолаємо все це і взнаємо ще кращі часи.

Розмовляв Георгій НЕСТЕРЕНКО.

На знімках: Олександр Ківа; Ан-2 (фото із спецвипуску Flight Daily News); Ан-74ТК-200.

Очевидне — неймовірне

Європа до нас придивляється

Н*А 40 МІЖНАРОДНІЙ машинобудівній виставці у Брно (Чехія) українське машинобудування було представлене експозицією, в якій взяли участь провідні підприємства важкого машинобудування, верстатобудівної та інструментальної промисловості.*

Експонати привернули велику увагу представників понад 100 фірм різних країн Європи, які мали ділові пропозиції щодо продукції підприємств-експонентів.

Так був виявлений інтерес до продукції ЗАТ «Новокраматорський машинобудівний завод», ДХК «Луганськтепловоз», ВАТ «Полтавський алмазний завод», ВАТ «Мотор» (Кам'янець-Подільський).

Під час роботи виставки налагоджено зв'язки з Асоціацією промислових підприємств — виробників верстатобудівної продукції Чехії, а також проведено переговори про взаємне співробітництво та кооперативні зв'язки з верстатобудівними підприємствами України. З представниками верстатобудівної галузі Білорусі було досягнуто домовленості про поставки українських верстатів та широкого асортименту металовиробів. Представники фірм «Simens» (Німеччина) та «Technogenia» (Франція) виявили зацікавленість до корпорації «Важмашімпекс» як до партнера з поставок в Європу обладнання та устаткування українського виробництва.

...А свої бачать?

В*АТ «КРАМАТОРСЬКИЙ завод важкого верстатобудування» — одне з провідних підприємств галузі. Свого часу його вироби знаходили збут на всій території України та за її межами. Сьогодні, за повідомленням Головного аналітичного управління Мінпромполітики України, час розповсюджувати не лише верстати, а й досвід виходу підприємства з фінансово-економічної кризи.*

Насамперед тут проводять активну роботу з пошуку стратегічних партнерів. На цей час вийшли на німецьку фірму «Воленберг» (підписано угоду на 1 млн. німецьких марок), російські — «Россферо» та «Трансмаш», які забезпечуватимуть зростання обсягів виробництва за рахунок реалізації значних поставок верстатів (50 шт. щорічно). Підписані також угоди з «Укрзалізницею» на ремонт 37 верстатів польської фірми «Рафамет». Проводиться робота щодо укладання аналогічних угод з фірмами Білорусі, Казахстану, Кореї та Китаю.

Підприємство нарощує темпи приросту товарної продукції. У вересні він збільшився на 7%. За 9 місяців поточного року, порівняно з минулим роком, обсяги поставок сільському господарству конкурентоспроможної продукції зросли на 57%.

Зменшилася заборгованість у заробітній платі.

Організовано відпочинок працівників та їх дітей, налагоджено якісне харчування в їдальнях, надається матеріальна допомога на оплату комунальних послуг, забезпечення паливом тощо.

Наживуться одиниці, мільйони постраждають

П*ОНАД 90% продукції чорної металургії, перш за все труб, за кордон і на вітчизняний ринок постачають комерційні структури. Дуже часто вони просто не компетентні у визначенні якості пропонованого клієнтам товару. В результаті ставиться під загрозу не лише безпека людей, а й збереження іміджу України як ділового партнера.*

За прикладом далеко ходити не треба. Зовсім недавно один із найбільших трубних заводів України отримав від польських компаній скаргу на неякісну продукцію. Виявляється, якісь кмітливі українські підприємці, видаючи бракований товар за нормальний (брак закупили на заводі як брухт), виріішили нагріти на цьому руки. А вибачатися, доводячи свою непричетність, довелося промисловцям-виробникам. Від таких шахрайських оборудок страждають не лише іноземці, а й, в першу чергу, ми з вами. Відсутність гарячої води і затримка з підключенням опалення в будинках найчастіше виникають з причини виведення з ладу неякісних труб, закуплених комунально-побутовими організаціями у горезвісних комерційних структур.

Цим всерйоз занепокоєний Державний комітет України зі стандартизації, метрології і сертифікації. Саме сертифікація продукції — серйозний інструмент захисту прав виробника і покупця, вважають вони. Якщо спочатку чотири наші найбільші трубні заводи: Нікопольський, Дніпропетровський, Нижньодніпровський і Харцизький сумнівались у необхідності проведення такої дорогої і «болісної» операції, то зараз вони свою думку змінили. Причина в тому, що підвищення якості та піднесення рівня технологічної дисципліни безпосередньо пов'язані з привабливістю ділового іміджу і перспективністю поставок не лише до країн близького зарубіжжя, а й до Європи, Африки — звідти чимало замовлень.

Однак саме у нас сертифікація часто-густо стає перепоною, яка істотно заважає працювати порядним підприємцям. А винна у всьому однобокість сертифікаційного законодавства, яке не чітко визначає права постачальника і виробника. Законодавчі акти, що нині існують, не досконалі. Проект змін і поправок до закону ні в уряді, ні у Верховній Раді розглядати не поспішають, посилаючись на необхідність розв'язання важливіших проблем. Тому й б'ється поки що Держстандарт, одиноко проводячи нелегку роботу з об'єднання і координації зусиль усіх відомств, пов'язаних з боротьбою за якість.

Анастасія АСТАХОВА.

Труба довшає, а тиск сильнішає

***ОСТАННІМ** часом доволі часто доводилося чути, що, мовляв, уся газотранспортна система дісталася нам у спадок ще від Радянського Союзу, і нині ми лише користуємося плодами праці попередніх поколінь. Тож якщо так триватиме і далі, то незабаром не буде що експлуатувати. Чи відповідають ці слова дійсності, і що насправді збудовано за ці роки у галузі? На ці запитання наш кореспондент Сергій ЛАВРЕНЮК попросив відповісти радника голови «Укргазпрому», народного депутата України Івана ДІЯКА.*





Транспортні коридори

— Такі твердження не відповідають дійсності. Щоб не бути голослівним, без зайвих емоцій наведу такі факти. Протягом 1992—1998 років у газовій галузі збудовано та введено в експлуатацію 6 компресорних станцій загальною потужністю 416,1 тис. кВт, з них 4 компресорні станції на газопроводі «Прогрес» (Софіївська, Гребінківська, Гусятинська, Ставищенська), КС Орловка на газопроводі Ананьїв—Ізмаїл, дожимну компресорну станцію на Більче-Волицькому підземному сховищі газу, реконструйовано 5 компресорних цехів; 3693 км магістральних газопроводів і відводів, з них: газопровід Торжок—Долина (530 км), Тула—Шостка—Київ (490 км), Краматорськ—Донецьк (59,7 км), до Рівненського промвузла (46 км), Коростень—Рокитне (47 км), газопроводи-відводи до 202 населених пунктів; 16 автомобільних газонаповнювальних станцій на 4000 заправок на добу; 24 установки комплексної підготовки газу; підключено 283 газові свердловини; реконструйовано Шебелинський газопереробний завод на 265 тис. тонн на рік екологічно чистого неетильованого бензину; установку стабілізації конденсату на ст. Селещино для виробництва 34,7 тис. тонн на рік скрапленого пропан-бутану. Зокрема й у 1998 році введено в дію 5 установок комплексної підготовки газу (Юльївське, Горобцівське, Муратівське, Островерхівське, Байраківське); підключено 27 газових свердловин; п'ять газопроводів-відводів до населених пунктів загальною довжиною 29,8 км. Крім того, закінчується будівництво газопроводу Донецьк—Маріуполь довжиною 102,9 км; газопроводу Краматорськ—Донецьк довжиною 80,6 км; газопроводу Хуст—Сату-Маре довжиною 19,8 км.; компресорної станції в Ужгороді потужністю 44,1 тис. кВт; розпочинається будівництво газопроводу Джанкой—Феодосія—Керч довжиною 270 км.

Зазначу, що із введенням у дію компресорних станцій магістральні газопроводи виведені на проектну потужність, що дає можливість збільшити транзит російського газу в країни Центральної Європи і на Балкани.

Треба відзначити, що заправка автотранспорту стиснутим газом вивільняє 74 тисячі тонн рідкого моторного палива на рік і поліпшує екологічну ситуацію в населених пунктах, а введені в експлуатацію в 1998 році установки комплексної підготовки дають можливість видобути за рік більше 1 млрд. кубометрів газу, 54 тис. тонн конденсату, 40 тис. тонн скрапленого газу.

Загалом на початок 1998 року довжина газотранспортної системи «Укргазпрому» становила 34,4 тис. км. Її потужність — 291,6 млрд. кубометрів на рік на вході і 169,5 млрд. кубометрів на виході, в тому числі 133,5 млрд. кубометрів до країн Східної, Центральної та Західної Європи. До речі, за міжурядовою угодою між Україною та Росією поставки газу через територію України постійно збільшуватимуться і в 2005 році мають становити 143,8 млрд. кубометрів. Фактично обсяг транзиту російського газу через територію України до країн Європи щорічно збільшувався і в 1996 році сягнув 116,5 млрд. кубометрів. Проте РАТ «Газпром» протягом останніх років постійно вказує на ненадійність транзиту газу через територію України і при цьому оголошує про нові проекти будівництва газопроводів.

Наприклад, проекти будівництва системи газопроводів Ямал—Європа вартістю понад 40 млрд. доларів США та газопроводу Росія—Туреччина через Чорне море вартістю 2,5—3 млрд. доларів США.

З другого боку, європейські країни-споживачі, намагаючись бути менш залежними від односторонніх поставок російського газу, інтенсивно диверсифікують джерела забезпечення енергоресурсами. Скажімо, країни-експортери (Норвегія, Нідерланди і Великобританія), які мають великі запаси газу, ініціюють передіі європейського ринку і вже почали експансію в Східну та Центральну Європу, будуючи в цьому напрямку кілька газопроводів.

Тобто очевидно, що йде боротьба за ринок газу, в якому найбільше зацікавлена Росія, але зазначу, що не менше зацікавлена і Україна, тому що коли на європейському ринку потіснять Росію, то одночасно зазнаємо збитків і ми, оскільки втрачатимемо на транзиті російського газу. Таким чином, потрібно шукати шляхи недопущення зниження транзиту газу через територію України і навіть можливості його нарощування.

Одним із шляхів підвищення транзитної спроможності газотранспортної системи є участь «Укргазпрому» в створенні в 1997 році україно-російсько-турецького акціонерного товариства закритого типу «Газтранзит», основним завданням якого є будівництво та реконструкція об'єктів для збільшення подачі газу до країн балканського напрямку (Туреччини, Греції, Болгарії, Румунії) та збільшення поставок у північні райони Румунії. Основними об'єктами інвестування тут є будівництво газопроводу Ананьїв—Ізмаїл (другої нитки) довжиною 377 км, продуктивністю 18,3 млрд. кубометрів на рік, компресорних станцій Тарутино та Ананьїв (з установкою трьох українських газоперекачувальних агрегатів потужністю 16 мВт), газопроводу-перемички Тальне—Ананьїв довжиною 189 км, продуктивністю — 14,4 млрд. кубометрів на рік та ін.

Введення цих потужностей дасть можливість збільшити подачу газу до Балканських країн з 23 до 38 млрд. кубометрів на рік у 2010 році.

Спорудивши газопровід Хуст—Сату-Маре довжиною 35 км, зможемо подавати газ у північні райони Румунії, а в перспективі і до інших країн Центральної Європи, від 4 до 10 млрд. кубометрів на рік. Будівництво п'яти компресорних станцій на газопроводі Торжок—Долина дозволить збільшити прийом газу з Росії через Білорусію з 11 до 29 млрд. кубометрів на рік. А в цілому зазначені проекти дозволять збільшити загальну потужність газотранспортної системи «Укргазпрому» на вході з 291,6 до 310 млрд. кубометрів, а на виході — зі 133,5 до 150—160 млрд. кубометрів на рік.

Тому ще раз хочу наголосити, що висловлювання, подібні до тих, з яких ми почали нашу розмову, цілковито голослівні. Недаремно кажуть, що язиком молоти — не ціпом махати, а в нашому випадку — не трубопроводи прокладати.

Феронікелеві бранці

Війна ринків

***КОМУ ВИГІДНО**, щоб не працював Побузький феронікелевий завод? Чи не є фірма «Київ-Іст-Вест ЛТД», яка володіє контрольним пакетом акцій цього підприємства, посередником зарубіжних конкурентів, чи не викупила вона завод з єдиною метою — задля припинення його існування?*

Хто відповість за ті негаразди, що спіткали селище Побузьке після приватизації заводу?

Сьогодні ці питання вельми турбують побужчан. Але на жодне з них в офіційних інстанціях вони відповіді не одержали.

«Бранцями приватизації» називають себе не лише працівники Побузького феронікелевого заводу, а й усі мешканці Побузького, що у Голованівському районі на Кіровоградщині.

Селище Побузьке з 8 тисячами населення і всією соціальною сферою — невід'ємна частина єдиного виробничого комплексу: подача електроструму, тепла, води, а також очищення каналізаційних стоків здійснюються із заводських споруд, що входять у перелік приватизованої власності заводу. З ініціативи фірми-власника нині проводиться робота з передачі комунальної сфери селища на утримання органів місцевого самоврядування.

Враховуючи те, що фірма «Київ-Іст-Вест ЛТД» веде курс на повну зупинку виробничої діяльності заводу, зокрема й об'єктів соціальної сфери, тепло-, водопостачання та очищення стоків, рішення про передачу селища у відання місцевих органів може мати катастрофічні наслідки, вважають люди.

І це ніяк не можна назвати перебільшенням. Ще не стерлася з пам'яті побужчан зима 1996—1997 років, коли селище залишилося без опалення і рятували його від повної загибелі частини Міністерства із надзвичайних ситуацій.

Минула зима вдалася дещо легшою. З виділених урядом 2,4 млн. гривень надійшло трохи більше мільйона, що дало змогу запустити котельню і якось протриматися з грудня по березень. Уряд і цього року обіцяє виділити на утримання соціальної сфери селища 4,3 мільйона гривень... Однак постає запитання: чи не простіше запустити завод, продукція якого є цілком конкурентоспроможною та має попит на світовому ринку, і у такий спосіб зняти проблему нескінченних дрібних подачок? За логікою — так. Адже для того, щоб завод почав працювати, за підрахунками фахівців, потрібно близько 4 мільйонів гривень. Вони дуже швидко повернуться з прибутком. Але... Підприємство тепер приватне. І в одному з листів—відповідей заводчанам з Фонду державмайна України за підписом заступника голови Фонду В. Васильєва чітко сказано: «На цей момент Фонду державного майна належить 12,8 відсотка акцій у статутному фонді акціонерного товариства, тому він не може істотно впливати на ведення господарської діяльності товариства...» Тож і виходить, що єдиний вихід із патової ситуації — реприватизація підприємства, чого, до речі, й добивається створена працівниками заводу та мешканцями селища ініціативна група. Але всі їхні домагання скидалися на биття головою об бетонну стіну, а найаргументованішою з отриманих відповідей була така: в Україні, мовляв, немає закону, який міг би дати зворотний хід щодо приватизації об'єкта.

Цікава ситуація, чи не так? Для прикладу: якщо фермер узяв землю і протягом кількох років нічого на ній не сіяв, землю у нього відбирають. Аналогічна ситуація: підприємець купив завод, який після цього перестав працювати, а держава щось зробити безсила. Абсурд?

«Історія приватизації «ПФЗ» — це низка порушень законодавства України, невиконання фірмою-власником своїх зобов'язань, унаслідок чого із 10 мільйонів доларів інвестицій, передбачених бізнес-планом фірми на розвиток підприємства, завод не одержав жодної гривні, а лише «обріс» боргами. Частка акціонерів-заводчан зменшилася у п'ять разів, держави — у 2,5 разу...», — пишуть члени ініціативної групи у листі до редакції.

До травня 1995 року феронікелевий завод працював рентабельно. Частка його відрахувань від прибутку становила в місцевому бюджеті 40 відсотків. Третина продукції йшла на експорт.

Але через підвищення цін на електроенергію та їх падіння на нікель виробництво феронікелю з рудної сировини стало економічно невигідним. Усі звернення керівництва заводу до уряду з проханням встановити пільгові тарифи на електроенергію задля збереження вітчизняного виробництва феронікелю виявилися марними. Як наслідок — з липня 1996 року виробництво феронікелю на «ПФЗ» було припинено.

— Щоб наша продукція була конкурентоспроможна і рентабельна, ціна електроенергії не повинна перевищувати 1,6 цента за кіловат, — каже член ініціативної групи з реприватизації заводу начальник комп'ютерної системи управління виробництвом «ПФЗ» Володимир Пастушенко. — Відпускна ціна Південно-Української АЕС, розташованої на відстані 60 кілометрів від заводу, — 1,1 цента за кіловат. Та поки електроенергія дійде до нас через усіх посередників, її вартість збільшується у п'ять разів.

Заводчани впевнені, що вихід з ситуації є. Керівництво Південно-Української АЕС, за їхніми словами, згодне відпускати заводу електроенергію за собівартістю. Обговорювалися навіть варіанти укладання договору про співпрацю. Однак це — прерогатива власника підприємства, тобто юридичної особи, яка має право вирішального голосу.

— Пан Марусенко, а саме він володіє контрольним пакетом акцій, — розповідає В. Пастушенко, — багато обіцяє, але нічого не робить. Складається враження, що він зацікавлений у тому, щоб завод не працював.

— Хто ваші основні конкуренти?

— Америка й Канада. До речі, фірма «Київ-Іст-Вест ЛТД» є спільним україно-американським підприємством. Коментарі, як-то кажуть, зайві...

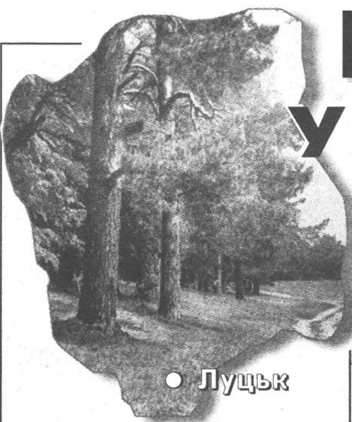
Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Довідка

Побузький феронікелевий завод — сучасне електрометалургійне підприємство з безперервною, безвідходною і екологічно чистою технологією (єдине в колишньому СРСР). Був введений у дію 1972 року для переробки місцевих пиловидних окислених залізонікелевих руд у феронікель. До червня 1994 року завод був у списку підприємств, що не підлягають приватизації. У червні його було акціоновано. Підприємство стало називатися «Відкрите акціонерне товариство «Побузький феронікелевий завод». У квітні-червні 1995 року в результаті сертифікатного аукціону і проведення додаткової емісії 78,9 % акцій заводу стали належати фірмі «Київ-Іст-Вест ЛТД», 12,8 % — державі, 2,2 % — колективу заводу, а залишок акцій — тринадцяти різним фірмам.

ВОЛИНЬ



У пошуках поліських скарбів

ПОБУТУЄ ДУМКА, що лісівникам завжди жилося добре. Дерево — під руками, гриби та ягоди — під ногами, лише не лінуйся зрізати і назбирати... І в цих словах є доля правди. Слава Богу, Волинь багата лісами. А ліси щедрі на цілющі ягоди, смачні гриби, запашні лікарські трави. Усе це — справжні скарби Полісся, здоров'я, що, як відомо, не купиш. Як же ми сьогодні використовуємо поліські скарби? — запитую директора Маневицького держлісгоспу Степана КОВАЛЬЧУКА.

— Наш держлісгосп — один з найбільших на Волині, розташований в зоні Волинського Полісся, територія —55 тисяч гектарів. Щороку заготовляємо 64 тисячі кубометрів деревини. Переважно це береза, вільха. Багато в нас луків, боліт, є 9 озер. Звичайно, зернових тут не посієш, доброго врожаю цукрових буряків не збереш. Зрештою, у лісі цього і не треба робити. Тут зовсім інші форми господарювання. Та коли б ми використовували сьогодні лише деревину, то, скажу відверто, прожити було б надто важко. Ми не можемо рубати стільки, скільки хочеться. Щоб знищити ліс, розуму багато не треба. А що залишимо дітям і онукам?

— І як же ви виходите з цієї ситуації?

— Це не так уже й складно, якщо спершу думати, а потім — робити. Попит, звичайно, на нашу деревину є. Особливо придивляються до нас іноземні партнери.

— Усе-таки за кордон дерево ви відвантажуєте...

— Я цього і не заперечую. Але здебільшого — це дерев'яні заготовки. Не кругляк. З нами мають ділові стосунки солідні фірми Німеччини, Чехії, Польщі, Франції, Австрії. Нам потрібна валюта, щоб купити нове устаткування. У тій самій Австрії чи Німеччині. Але іноземним партнерам пропонуємо не тільки деревину. Торік ми заготовили й переробили більш як 100 тонн ягід журавлини. І все продали. Маємо замовлення на цю цілющу ягоду і нині. Особливий попит на неї в Криму, Одеській і Херсонській областях, у Севастополі, Євпаторії. Сьогодні також неабиякий попит мають соки та варення з ягід чорниці.

— Волинянам добре відомо, що найбільш грибні місця в Маневицькому районі, де розташований держлісгосп. Під час грибного сезону у вас працюють заготівники з Прибалтики, Польщі, Німеччини. Маєте солідних конкурентів?

— Чесно скажу: у наших лісівників конкурентів нема. І не буде. Ми на своїй землі самі вміємо господарювати. Якщо нам вигідно, то продаватимемо те, що в нас росте. Торік, наприклад, ми переробили більш як 70 тонн грибів. Розпочали заготівлю і цього року. Майже 40 тонн свіжих і 10 тонн солених лисичок відвантажили до Німеччини. Маємо, як то кажуть, «живі» гроші. Навесні переробили 50 тонн березового соку, який уже продали.

— Кажуть, добрий прибуток дає заготівля живиці і виготовлення хвойного екстракту...

— Щороку заготовляємо 75 тонн живиці і виробляємо не менш як 20 тонн хвойного екстракту. Виробництво поставлено на високу промислову основу, маємо солідні замовлення.

***Від редакції:** для тих передплатників газети «Голос України», які братимуть участь у розіграші лотереї «ГУ»-99, Маневицький держлісгосп виділив два набори консервованої продукції. До них входитимуть соки, варення і напої з ягід чорниці та журавлини, консервовані гриби. Отож, шановні читачі, не забудьте передплатити нашу газету на 1999 рік — отримаєте поживні й смачні виграші.*

Альма-матер для 11 тисяч

Освіта

Волинський державний університет імені Лесі Українки урочисто відзначив своє перше п'ятиліття. Якщо 1993 року вуз мав чотири тисячі студентів, сім факультетів і готував педагогів з п'ятнадцяти спеціальностей, то сьогодні у ньому — вісімнадцять факультетів, де готують фахівців 33 спеціальностей. А навчається тут 11 тисяч чоловік. В університеті викладають 36 докторів наук, 15 дійсних членів зарубіжних академій наук, членів-кореспондентів Академії педнаук, два соросівських професори і один доцент.

Навчальний заклад з Волині визнаний у науковому світі далеко за межами України. Він також має договори про співдружність з університетами Канади, Франції, Росії, Білорусі.

Місто було ширмою,

або Як посадовці Володимир-Волинського міськвиконкому розтринькали... майже 500 тисяч гривень бюджетних коштів

Кримінал

ЗА СЛОВАМИ нинішнього міського голови Володимира-Волинського Петра Саганюка, на початок січня 1998 року заборгованість у зарплаті мешканцям міста становила... мільйон гривень, не виплачувалися вчасно пенсії. Саме тоді міська влада на чолі з тодішнім головою Павлом Мамедовим витрачала бюджетні кошти на сумнівні фінансові операції. Про це сьогодні на Волині знають всі контрольно-ревізійні, правоохоронні органи. Як зазначив заступник володимир-волинського міжрайонного прокурора Олександр Грабовський, проти Павла Мамедова кримінальну справу було порушено ще в червні цього року. Але на кінець вересня в колишнього керівника міста ще ніхто не взяв пояснення. Заступник прокурора області Олександр Піддубний з цього приводу висловився так: «Бюджетні кошти у Володимирі-Волинському використовували не за призначенням, факти мали місце, ведеться слідство...» Можливо. Тільки, на мою думку, ведеться з якоюсь оглядкою.

Сміття залишилося, а дойче-марки зникли

Жодного секрету немає в тому, що міста потерпають від сміття. Головне питання: хто і коли його вимете? У Володимирі-Волинському вирішили, що це можуть успішно зробити пунктуальні німці. Після того, як колишній міський голова Павло Мамедов побував у ФРН, на світ з'явився договір між управлінням комунального господарства міста та фірмою «Меркеш — Швер». За ним нащадки Гете мають надавати управлінню різні консультації на виробничі теми, в тому числі і щодо вивезення... сміття.

— Сміття в нашому місті — проблема, —розповів начальник виробничого управління комунального господарства Володимир-Волинського міськвиконкому Олексій Жигуров. — Колишній міський голова Павло Мамедов викликав якось до себе і повідомив, що цією проблемою займатимуться німці, а ми їм за надання консультативної та посередницької допомоги мусимо перерахувати 16 тисяч марок. Було відкрито спеціальний рахунок. Фінвідділ перерахував з міського бюджету до міської ради 17200 гривень. Остання перевела цю суму на рахунок відділу управління майном міської комунальної власності у місцевому відділенні «Приватбанку». Потім ці гривні було повернуто на основний бюджетний рахунок міськради, де їх зарахували до міського бюджету як «повернення невикористаних профінансованих коштів». Належну суму перерахували нашому управлінню, а ми вже закупили в банку німецькі марки.



— І який результат? — цікавлюся.

— Німці до нас не приїжджають. Жодних консультацій ніхто не дає, — каже Олексій Жигуров. — Нині власним коштом у місті будуємо полігон для твердих побутових відходів. А тоді була вказівка міського голови — я її виконував. Шкода, звичайно, бо невідомо, кому пішли ці марки.

З моменту ось такої «міжнародної угоди» сплило чимало часу, а компетентні органи так і не з'ясували: хто винен? Де ці гроші?

Солодке життя, золоті авто

Кажуть, цукор — стратегічна сировина. І стратеги цим скористалися. Як тут втриматися від спокуси, коли на території міста діє ВАТ «Володимирцукор». Саме це підприємство заборгувало гроші в міський бюджет. Вирішено було, що цукровики гаситимуть заборгованість своєю продукцією. Пенсіонери, дізнавшись про це, почали спішно готувати торби. Але в «батьків» міста було своє на думці.

— У грудні 1997 року Павло Мамедов викликав мене у міську раду і запропонував бартерну операцію з цукром, — розповів головний лікар Володимир-Волинської районної лікарні Ярослав Ємчик. — Йшлося про те, що ВАТ «Володимир-цукор» передасть Львівському концерну РЕМА цукор на 137500 гривень, а наша лікарня на таку само суму одержить потрібне медичне обладнання. Було складено відповідний протокол взаєморозрахунків між розпорядником коштів, який фінансується з місцевого бюджету, та платником податків. Я одержав гарантійного листа від концерну РЕМА. Протокол підписали керівники фінансового відділу міськвиконкому, міжрайонної територіальної Державної податкової адміністрації та директор ВАТ «Володимирцукор». Але цукру я не бачив. Як його відвантажували до Львова — не знаю. А медичного обладнання ми так і не отримали.

З'ясувалося ще одне. На час підписання протоколу концерн РЕМА був... банкрутом. У грудні 1997 року між цією фірмою та регіональним фондом Держмайна України по Львівській області почався судовий процес. То про яке медичне обладнання могло йтися? Проте у Володимирі-Волинському ніхто не поцікавився, що то за РЕМА, якому відвантажується цукор. А може, декому з керівників міста так було вигідно?

На цьому солодкі маневри не закінчилися. У кабінетах міської влади «зварили» ще одну оборудку. ВАТ «Володимир-цукор» передало 170 тонн цукру на суму 220 тисяч гривень київському ТзОВ «Транстехсервіс». Ці кошти призначалися для закупівлі автомобілів для центральної лікарні. Медичний заклад одержав три УАЗи і один ГАЗ-31. Отже, чотири автомобілі обійшлися у 220 тисяч гривень — більше 50 тисяч кожен! Золоті авто. У цей час на біржі в Києві УАЗ (санітарний) коштував 15900 гривень. Якщо точно підрахувати, то фактична вартість цих чотирьох автомобілів — 80 тисяч гривень. Питається: де поділося 140 тисяч гривень?

А ще було відпущено цукор на суму 18 тисяч гривень ТзОВ «Даніса», але, як і в попередніх випадках, розрахунок з управлінням комунального господарства не проведено.

Усі оті сумнівні взаємозаліки, ота горезвісна бартеризація проводилися керівниками з команди Павла Мамедова, протоколи підписували місцеві фінансисти, податківці. Про що вони тоді думали?

— До службового кабінету мене викликав Павло Мамедов, —розповідав заступник начальника відділу економіки міськфінвідділу Петро Козань. — Казав — це потрібно місту. Я і думав: справа хороша. Хотілося, щоб місто мало машини. Тоді навіть не здогадувався, чим обернуться маневри влади.

Хотів зустрітися з Павлом Мамедовим. Не вдалося. Кожного разу, коли телефонував додому, відповідь була одна: «Немає!» Хоч у місті Павла Григоровича бачать частенько. Дивно. Проти екс-голови Володимира-Волинського начебто ще в червні порушено кримінальну справу, але ніхто й досі не спитав з нього серйозно про усі оті оборудки. Дивно й те, що самі потерпілі від фінансових операцій не звернулися до арбітражних судів з позовами на «партнерів».

Мал. Анатолія **АНДРЄЄВА.**

Богдан БЕРЕКЕТА, власний кореспондент «Голосу України» на Волині.

Телефон корпункту в Луцьку (03322) 444-02.



ПОНЕДІЛОК, 19 жовтня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.05, 15.20, 19.50, 20.30 Національний хіт-парад.
08.10 Серіал «Час кохати».
08.40 Національний хіт-парад представляє.
09.10 Фінансовий огляд.
09.30 Телевистава «Хазяїн».
10.50 Мультфільми.
11.30 Національний хіт-парад. Топ-10.
12.00 УТН.
12.20 Худ. фільм «Ізгой».
14.00—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.30 Док. фільм «Кульбаба».
16.00 Мультфільм.
16.10 Незнаний Чорнобиль.
16.30 Мультсеріал «Черепашки ніндзя».
17.00 Серіал «Космічні пригоди».
18.00 УТН.
18.20 Серіал «Час кохати».
19.25 Саме той.
20.00 Шоу Бенні Хілла.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
22.00 Футбол. Ліга чемпіонів.
22.30 Футбол від УТН.
23.00 Серіал «Водяні щури».
23.45 Фінансовий огляд.
00.00 УТН.
00.20 Відеофільм-вистава «Як чоловіки про жінок говорили».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Таїна Княжого Галича.
10.35 Закон є закон.
10.40 Освітній канал. З історії книгодрукування. П. Чайковський і Україна.
11.40 Закон є закон.
11.45 Моя справа.
12.15 Підприємці-виробничники.
12.50 Худ. телефільм «Анекдотіада». 1 серія.
13.40 Закон є закон.
13.45 Співають цимбори.
14.14 Телефільм «Визволи нас від лукавого».
14.45 Закон є закон.
14.50 Мультфільм.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1».
08.00 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
09.25 Серіал «Марія».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Інформаційно-розважальна програма «Не всі вдома».
17.30 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Чиказька надія».
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Вабанк».
21.45 Гостросюжетний телесеріал «Неш Бріджес — поліцейський із Сан-Франциско».
22.45 Монологи.
23.15 ТСН.
23.40 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Безсмертні закохані».

УТ-3

«ІНТЕР»

13.00 —18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Вгадай мелодію.
18.40 Гарний настрій.
18.50 Наше улюблене кіно. Телесеріал «Вічний поклик». 5 серія.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.40 Інтерспорт.
20.45 Прогноз погоди.
20.50 Круте кіно. Бойовик «Пряме влучення».
22.25 Вчасно.
22.45 Нічний сеанс. Комедія «Пістолет із глушником».
00.00 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
00.10 Подробиці. Підсумки дня.
00.20 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.20 Телесеріал «На вістрі».
14.00 Док. фільм «Скарби історії».
14.35 Худ. фільм «Шанс».
15.15 Дитяча програма «Еколо».
15.30 Шлягер представляє.
16.20 Правочин.
16.50 Телесеріал «На вістрі».
17.30 За київським часом.

ТЕТ і «Київ»

ТЕТ

06.45 СІТ
07.05 Медичний тижневик
07.35 Дай п'ять
07.40 Корисні поради
07.45 Антресолька
08.00 Мир дому твоєму (Християнська програма)

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.55 Анонс
09.00 Чорний квадрат

ТЕТ

09.30 М/ф
09.50 10 хвилин на порожньому місці
10.00 І все ж таки романс...
10.30 Поп-стоп
11.00 Просто собака
11.20 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 20
11.40 Х/ф «Нові пригоди капітана Врунгеля»
13.00 Джаз-степ, танц-КЛАС!
13.10 Т/с «Спека в Лос-Анджелесі»

КИЇВ

14.00 Громадське телебачення України (експериментальне мовлення)
16.00 Л. П. М.

ТЕТ

16.30 Це — Ми!
17.00 Концерт Ансамблю Збройних сил України
18.35 Світ Аліси
18.55 Т/с «Неш Бріджес»
19.50 35 хвилин джазу
20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять
20.55 Корисні поради
21.00 Антресолька
21.15 Міські новини

КИЇВ

21.30 Споживач
21.45 Хрещатик
22.00 Х/ф «Жикіна династія»
23.20 Комп'ютер Х
23.35 Привіт... завтра. Х/ф «Непристойна поведінка» (із субтитрами)

ICTV

07.00 «Невгамовні». Мультсеріал
07.30 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
08.00 Вісті тижня. Інформаційно-аналітичний тижневик (ТІА «Вікна»)
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
10.00 «Готель». Телесеріал
11.00 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
11.30 «Відкриваючи світ». Комедійний телесеріал
12.00 Мистецький канал «Територія А». Музичний тиждень
12.30 Архі-Арт. Розважальна програма
13.00 Він і Вона
13.30 Соло нового сезону
14.00 «З х 4». Найкумедніше домашнє відео
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.28, 19.58, 22.28 Миколина погода
17.30 «Роки молодії». Молодіжний телесеріал
18.26, 20.56, 23.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
18.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
19.30 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
20.00 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
21.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
22.00 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.30 Економічний вісник
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

ВІВТОРОК, 20 жовтня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.00 Прогноз погоди.
08.05 Національний хіт-парад.
08.10 Серіал «Час кохати».
09.10 Фінансовий огляд.
09.30 Футбол від УТН.
10.00 Худ. фільм «Круїз, або Подорож розлучення».
11.30 Телеканал «Право».
12.00 УТН.
12.15 Національний хіт-парад. Хіт-журнал.
12.45 Альманах «Основа».
13.15 Діловий канал.
14.00—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.25 Мультфільм на замовлення.
16.05 У ритмах вальсу.
16.30 Мультсеріал «Черепашки ніндзя».
17.00 Серіал «Космічні пригоди».
18.00 УТН.
18.15 Серіал «Час кохати».
19.15 Саме той.
19.35 Серіал «Царівна». Заключна серія.
20.45 Вечірня казка.
21.00 УТН.
22.00 Худ. фільм «Ангел-хранитель у Східному експресі».
23.50 Фінансовий огляд.
00.05 УТН.
00.25 Док. фільм «Ламбада для хлерів».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Відкрита віза.
10.20 Закон є закон.
10.25 Мультфільм.
10.35 Освітній канал. А. Чехов. «Вишневий сад». Урок англійської мови. Моделюємо мрію. Передача 3.
12.00 Від «Перехрестя» — до успіху.
12.30 Океанмаш. Справи земні.
12.50 Худ. телефільм «Анекдотіада». 2 серія.
13.40 Закон є закон.
13.45 Стиль життя.
14.15 Закон є закон.
14.20 Телефільм «Вслухаючись в Шевченкові рядки».
14.30 Естрадні мелодії.
14.55 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1».
08.00 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
09.25 Серіал «Марія».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 «Не всі вдома».
17.30 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Чиказька надія».
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Гараж».
21.45 Шоу двогоносиків.
22.15 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе».
23.15 ТСН.
23.40 «Проспорт».
00.15 Телесеріал «Поліція Нью-Йорка».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 «Раночок».
08.00 Повернення тропіканки у серіалі «Жорстокий янгол».
09.15 Телесеріал «Поховані таємниці».
10.05 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
10.15 Мультфільм «В гостях у гномів».
10.30 Уік-енд.
11.00 Вчасно.
11.20 Телесеріал «Спецпідрозділ «Пасифік».
12.10 Мелорама.
12.50 Інтерновини.
13.00 —18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Вгадай мелодію.
18.40 Телесеріал «Вічний поклик». 6 серія.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.40 Інтерспорт.
20.45 Прогноз погоди.
20.50 Вечірня казка.
21.00 Детектив «Шерлок Холмс і доктор Ватсон». «Знайомство». Фільм 1. 1 серія.
22.15 «Давайте обговоримо» з М. Ганапольським. «Телеканал ІНТЕР: вчора, сьогодні, завтра».
23.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.30 Футбол. Кубок УЄФА. «Динамо» (Москва, Росія) — «Реал-Сосьєдад» (Іспанія). У перерві — Подробиці. Підсумки дня.
01.20 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.20 Телесеріал «На вістрі».
14.00 Концертна програма «Цілую усмішку твою».
15.05 Док. цикл «Ностальгія». 1 частина.
15.35 Оплески, оплески...
16.00 Солодке життя.
16.25 Шарм.
16.50 Телесеріал «На вістрі».
17.30 За київським часом.

ТЕТ і «Київ»

ТЕТ

07.00 СІТ
07.20 Дай п'ять
07.25 Міські новини
07.35 Антресолька
07.50 Корисні поради
08.00 Мир дому твоєму (Християнська програма)

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 Анонс
08.50 Хі-хі та ха-ха
09.00 Зроби себе
09.30 Х/ф «Жикіна династія»
10.50 Астрологічний прогноз
11.10 Добрі новини
11.25 Д/с «Незабутні жінки століття». Г. Келлі
12.25 Анонс

ТЕТ

12.30 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 20
12.50 Джаз-степ, танц-КЛАС!
13.00 Т/с «Неш Бріджес»
13.55 10 хвилин на порожньому місці
14.05 Посольства в Україні представляють
14.35 Роман Кофман та його друзі. А. Князєв
15.35 М/ф
16.00 Ім'я

КИЇВ

16.30 Хрещатик
16.45 Анонс
16.50 «Нехай вам буде кольорово»
17.00 В об'єктиві — Польща
17.30 Арт-афіша
18.00 Столиця
18.15 Л. П. М.
18.45 Творча лабораторія
19.05 Все про податки
19.20 Поїхали!
19.45 Д/с «Незабутні жінки століття». М. Монро
20.15 Хрещатик

ТЕТ

20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять
20.55 Корисні поради
21.00 Антресолька
21.15 Простіше простого
21.45 Міські новини
22.00 Ласкаво просимо до «Брікостайлу»
22.05 Х/ф «Сищик», с. 1

Вівторок 20.10
Х/ф «Сищик», 22.05
Реж.: Володимир Фокін
В головних ролях: О. Таков, Б. Хімічев, М. Скоробагатов, Л. Ярмольник.
Представляємо зірок вітчизняного кіно у пригодницькому детективі славетного Володимира Фокіна!
... Серію загадкових злочинів, що відбуваються у певній послідовності, намагається перервати молодий співробітник кримінального розшуку Євген Кулик. Хто б міг подумати, що саме йому вдасться вийти на слід цілого злочинного синдикату...

23.15 Решето. «Caterpillar»
00.20 Х/ф «Коли дерева були великими»

ICTV

07.00 «Невгамовні». Мультсеріал
07.30 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
07.58 Миколина погода
08.00 Вісті
08.30 Економічний вісник
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
10.00 «Готель». Телесеріал
11.00 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
11.30 «Відкриваючи світ». Комедійний телесеріал
12.00 «Хмарочос». Музична програма
13.00 Він і Вона
13.30 Візит. Аляска, Барселона. ч.2
14.00 «З х 4». Найкумедніше домашнє відео
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.28, 19.58, 22.28 Миколина погода
17.30 «Роки молодії». Молодіжний телесеріал
18.26, 20.56, 23.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
18.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
19.30 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
20.00 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
21.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
22.00 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.30 Фабрика снів
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

СЕРЕДА, 21 жовтня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.00 Прогноз погоди.
08.05, 12.45, 16.05, 18.50 Національний хіт-парад.
08.10 Серіал «Час кохати».
09.10 Фінансовий огляд.
09.25 Худ. фільм «Десять негренят». 1 серія.
10.30 Народний артист України — режисер В. Оглоблін.
11.00 Нове покоління.
11.30 Телеканал «Право».
12.00 УТН.
12.15 Служу народу України!
13.15 Діловий канал.
14.00—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.20 Вітражі.
16.10 Док. фільм «Транзитний транспорт».
16.30 Мультсеріал «Черепашки ніндзя».
17.00 Серіал «Космічні пригоди».
18.00 УТН.
18.20 Серіал «Час кохати».
19.15 Саме той.
19.40 Відеофільм «Політика. Час місцевий».
20.10 «Сватання у Фарнборо, або Чи переконає Європу українська авіаційна промисловість?». Відеорепортаж з Міжнародного авіаційного салону у Великобританії.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів. «Арсенал» (Лондон, Англія) — «Динамо».
23.35 Національний хіт-парад. Хіт року.
00.05 Фінансовий огляд.
00.20 УТН.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Галопом Європою.
10.30 Мультфільм.
10.40 Освітній канал. П. Куліш. «Чорна рада». Урок французької мови. А. Чехов у Ялті.
12.00 Закон є закон.
12.05 Наук.-поп. фільм «Чорний журавель».
12.20 Оранта.
12.50 Худ. телефільм «Анекдотіада». 3 серія.
13.45 «Шелляле». Естрадна програма.
14.15 Закон є закон.
14.20 Світоч.
14.45 Телефільм «Осінні барви гірського Криму».
14.55 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1».
08.00 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
09.25 Серіал «Марія».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 «Не всі вдома».
17.30 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Чиказька надія».
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Холоднокровне вбивство». 1 серія.
21.40 «СВ-2000».
22.15 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе».
23.15 ТСН.
23.40 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Чоловічий клуб».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 «Раночок».
08.00 Повернення тропіканки у серіалі «Жорстокий янгол».
09.15 Телесеріал «Поховані таємниці».
10.00 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
10.10 Життя серед життя.
10.40 Мультфільм «У порту».
10.55 Телесеріал «Спецпідрозділ «Пасифік».
11.45 «Давайте обговоримо» з М. Ганапольським. «Телеканал ІНТЕР: вчора, сьогодні, завтра».
12.50 Інтерновини.
13.00 —18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Ці кумедні тварини.
18.40 Гарний настрій.
18.50 Телесеріал «Вічний поклик». 7 серія.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.40 Інтерспорт.
20.45 Прогноз погоди.
20.50 Вечірня казка.
21.00 Детектив «Шерлок Холмс і доктор Ватсон». «Кривавий надпис». Фільм 1. 2 серія.
22.15 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
22.25 Док. детектив «Пеньковський — агент трьох розвідок».
23.10 Футбол. Ліга чемпіонів. «Інтер» (Італія) — «Спартак» (Росія). У перерві — Подробиці. Підсумки дня.
01.00 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.15 Телесеріал «На вістрі».
13.55 Док. цикл «Ностальгія». 2 частина.
14.25 Таємниці Луцького підземелля.
14.45 Естафета.
15.00 Домашній доктор.
15.20 Київські мініатюри.
15.50 Острів скарбів.
16.20 «Люди і долі».
16.50 Телесеріал «На вістрі».
17.30 За київським часом.

ТЕТ і «Київ»

КИЇВ

14.00 Д/с «Незабутні жінки століття». М. Монро
14.30 Творча лабораторія
15.05 Нон-стоп рандеву
15.40 М/ф
15.55 А ми самі з вусами
16.25 Анонс

ТЕТ

16.30 Мир дому твоєму (Християнська програма)
17.00 Душа до душі
17.30 Джаз-степ, танц-КЛАС!
17.55 Я — пам'ятник собі... Э. Ханок
18.40 «Еоліс» — світ тканин
18.50 Т/с «Неш Бріджес»
19.40 Толока
20.00 Трансформа
20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять
20.55 Корисні поради
21.00 Антресолька
21.15 Міські новини

КИЇВ

21.30 Анонс
21.35 Що? Де? Почім?
21.45 Хрещатик
22.00 Щоденник виставки «Дрім Хауз»
22.10 Х/ф «Жикіни мемуари»
23.35 Ровесник
00.05 Експрес-інформ
00.20 Комп'ютер Х
00.35 Привіт... завтра

ICTV

07.00 «Невгамовні». Мультсеріал
07.30 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
07.58 Миколина погода
08.00 Вісті
08.30 Від «Перехрестя» — до успіху!
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
10.00 «Готель». Телесеріал
11.00 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
11.30 «Відкриваючи світ». Комедійний телесеріал
Телекомпанія просить вибачення за перерву у мовленні до 16.30, пов'язану з профілактикою обладнання
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.28, 19.58, 22.28 Миколина погода
17.30 «Роки молодії». Молодіжний телесеріал
18.26, 20.56, 23.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
18.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
19.30 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
20.00 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
21.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
22.00 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.30 Ток-шоу «Він і Вона»
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

ЧЕТВЕР, 22 жовтня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.05, 15.20, 18.50 Національний хіт-парад.
08.10 Серіал «Час кохати».
08.40 Національний хіт-парад представляє.
09.10 Фінансовий огляд.
09.25 Сто чудес світу.
09.40 Худ. фільм «Десять негренят». 2 серія.
10.50 Мультфільм.
11.00 Хто в домі хазяїн?
11.30 Національний хіт-парад. Хіт року.
12.00 УТН.
12.15 Село і люди.
12.45 Сповідь про «Варшавську мелодію».
13.15 Діловий канал.
14.00—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.25 Свічадо.
16.00 Надвечір'я.
16.30 Мультсеріал «Черепашки ніндзя».
17.00 Серіал «Космічні пригоди».
18.00 УТН.
18.20 Серіа
18.55 Футб «Ланс» натіна перерв ка.
21.00 УТН.
22.00 Худ амери
23.40 Футб Огляд
00.40 Фінан
00.55 УТН.

10.00 Теле
10.05 Закон
10.10 Північ землі.
10.25 Муль
10.35 Осві домор вуцьки О. Оле ня.
11.55 Закон
12.00 Теле драта
12.20 Естра
12.50 Худ. ада
13. ко
13.55 Док. воне б
14.55 Закон

СТУДІЯ «1+

07.00 Прог «1+1».
08.00 Серіа ниці Са
09.25 Серіа
10.00—16.0
16.00 ТСН.
16.15 «Не в
17.30 Серіа Хіллз».
18.30 Се надія».
19.30 ТСН.
19.55 «Імп ставля лоднок 2 серія
21.40 «Табу
22.15 Сер Сен-Тр
23.15 ТСН.
23.40 Нічни ставля нудьги

«ІН

07.00 «Ранс
08.00 Серіа гол».
09.15 Теле таємни
10.00 Теле служба
10.10 Серіа лу «Е ліхтарі
11.10 Прокі
11.45 «Обл Ткачен
12.15 Д. програ історії»
12.50 Інтер
13.00 - 18. ласних леко
18. Інтер
18.10 Щасл
18.45 Тел поклик
20.00 Інфор ма «По
20.40 Інтер
20.45 Прогн
20.50 Вік к нов та фільмі рогом»
22.20 Теле служба
22.30 «Обл Ткачен
23.05 Нічни Ю. Ма кадрон
00.45 Подр дня.
00.55 Прогн

КДРТРК

13.00 Анонс
13.05 Київс
13.15 Телес
13.55 Образ
15.00 Історі
15.15 Конку
15.40 Од «Слов'я
16.10 Аграр івщини
16.40 Ліки м
16.50 Телес
17.30 За ки

ТЕТ і

ТЕТ

07.00 СІТ
07.20 Міськ
07.35 Антре
07.50 Дай п
07.55 Корис
08.00 Мир (Христи ма)

КИЇВ

08.30 Хреща
08.45 Анонс
08.50 Що?
09.00 Щоде
09.15 Експр
09.30 Комп'
09.56 Х/ф «

«Час кохати».
. Ліга чемпіонів.
Франція) — «Па-
с» (Греція). У
— Вечірня каз-

фільм «Рудий
ець».
Ліга чемпіонів.
чів.
вий огляд.

Т-2

онс.
закон.
люди південної

ільм.
й канал. Голо-
Україні. Л. Ре-
Мудрість волі.
— ім'я кохан-

закон.
ьм «Щастя Кін-
звицького».
а мозаїка.
лефільм «Анек-
4 с
зак
елефільм «Чер-
ото».
закон.

ма «Сніданок з

«Любов і таєм-
ет Біч».
«Марія».
Програми УТ-2.

вдома».
«Район Беверлі

ал «Чиказька

я кіно» пред-
Худ. філь «Хо-
вне вб о».

«Під сонцем
е».

кінозал пред-
Худ. фільм «З

Т-3

».
«Жорстокий ян-

ріал «Поховані

йна патрульна
Ситуація.
«Менти» з цик-
иці розбитих
1 серія.
ся і співай!
ня світу» з О.
м. С. Лем.
ондрашова у
«Жіночі

вини.
Програми об-
а регіональних
аній.
вини.
ий випадок.
еріал «Вічний
3 серія.
аційна програ-
обиці». «Час».
орт.
погоди.
едії. А. Миро-
Т. Догілєва у
Блондинка за

йна патрульна
Ситуація.
ня світу» з О.
м. С. Лем.
сеанс. Фільм
льського «Ес-

биці. Підсумки

погоди.

новини.
іал «На вістрі».
Мірошниченко.
дніеї картини.
нт.
ські нюанси.
ький базар».
панорама Ки-

йбутнього.
іал «На вістрі».
ським часом.

«Київ»

овини
лька
ть
поради
дому твоєму
нська програ-

ик
? Почім?
ик виставки
-інформ
тер Х
жкіни мемуари»

11.05 Хі-хі та ха-ха
11.15 Український хокейний огляд
11.45 «Нехай вам буде кольорово»
12.00 Чорний квадрат

ТЕТ

12.30 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 20
12.50 Джаз-степ, танц-КЛАС!
13.00 Т/с «Неш Бріджес»
13.50 Моє здоров'я
14.20 Балет — любов моя. Танцює Є. Філіп'єва
14.50 Х/ф «Сищик», с. 1
16.00 Атлетик-ревю

КИЇВ

16.30 Хрещатик
16.45 Ровесник
17.15 Ліра. Майстер і учні
18.15 Збережімо здоров'я
18.35 Казка біля нічника
18.45 В. Щербачов представляє...
19.15 Зроби себе
19.45 Д/с «Незабутні жінки століття». Ж. Кеннеді
20.15 Хрещатик

ТЕТ

20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять
20.55 Корисні поради
21.00 Антресолька
21.15 Чіз
21.45 Міські новини
22.00 Х/ф «Сищик», с. 2
23.15 35 хвилин джазу
23.55 Вернісаж
00.10 Х/ф «Джаз 34»

ICTV

07.00 «Невгамовні». Мультсеріал
07.30 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
07.58 Миколина погода
08.00 Вісті
08.30 Планета людей
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
10.00 «Готель». Телесеріал
11.00 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
11.30 «Відкриваючи світ». Комедійний телесеріал
12.00 Разом з Вами. Розважальна програма
13.00 Від «Перехрестя» — до успіху!
13.30 Архі-Арт. Розважальна програма
14.00 Модний час
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.28, 19.58, 22.28 Миколина погода
17.30 «Роки молодії». Молодіжний телесеріал
18.26, 20.56, 23.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
18.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
19.30 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
20.00 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
21.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
22.00 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.30 Ток-шоу «Він і Вона»
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

П'ЯТНИЦЯ, 23 жовтня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.05, 18.50, 22.45 Національний хіт-парад.
08.10 Серіал «Час кохати».
08.40 Національний хіт-парад представляє.
09.10 Фінансовий огляд.
09.30 Т. де Моліна «Благочестива Марта». Вистава Національного театру ім. І. Франка.
12.00 УТН.
12.15 Відкриваємо Біблію.
12.45 Осінні мелодії.
13.15 Діловий канал.
14.00—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.20 Шоу «Ток-ринг».
16.00 Сім'Я.
16.30 Мультсеріал «Черепашки ніндзя».
17.00 Серіал «Космічні пригоди».
18.00 УТН.
18.20 Серіал «Час кохати».
19.00 Саме той.
19.25 Серіал «Час збирати каміння».
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
22.00 Щасливий дзвінок.
22.50 Нове покоління.
23.20 Фінансовий огляд.
23.35 УТН.

23.55 Худ. фільм «Кордьє. Нове життя».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телеканал «Право».
11.05 Телефільм «Гурзуф».
11.35 Закон є закон.
11.40 Оранта.
12.10 Закон є закон.
12.15 Осінній бал Маргарити.
12.45 Закон є закон.
12.50 Худ. телефільм «Анекдотіада». 5 серія.
13.50 Закон є закон.
14.00 Україна сьогодні.
14.30 Шлях до ринку.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1».
08.00 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
09.25 Серіал «Марія».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 «Не всі вдома».
17.00 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.00 Комедія «Суєта суєт».
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Божевільна».
21.45 Сам собі режисер.
22.15 Серіал «Тисячоліття помсти».
23.15 ТСН.
23.40 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Король Нью-Йорка».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 «Ранічок».
08.00 Серіал «Жорстокий янгол».
09.15 Серіал «Менти» з циклу «Вулиці розбитих ліхтарів». 2 серія.
10.25 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
10.35 Серіал «Менти» з циклу «Вулиці розбитих ліхтарів». 3 серія.
11.30 Телевізійний центр моди.
12.00 Мультфільми «Полуниця під снігом», «Миша та верблюд».
12.20 Джентльмен-шоу.
12.50 Інтерновини.
13.00 —18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Кохання з першого погляду.
18.45 Гарний настрій.
19.00 Поле чудес.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.40 Інтерспорт.
20.45 Прогноз погоди.
20.50 Великі сищики. Міс Марпл у детективі А. Крісті «Таємниця Карибської затоки».
22.55 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.05 Нещодавно.
23.45 Про це...
00.15 Нічні тіні. Фільм жахів «Лепрекон-3».
01.45 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.15 Телесеріал «На вістрі».
13.55 Аграрна панорама Київщини.
14.25 Шлягер представляє.
15.15 Крила.
15.45 Пілігрим.
16.05 Забута афіша.
16.35 Вишгородському району — 25.
16.50 Телесеріал «На вістрі».
17.30 За київським часом.

ТЕТ і «Київ»

ТЕТ

06.45 СІТ
07.05 Міські новини
07.20 Антресолька
07.35 Дай п'ять
07.40 Корисні поради
07.45 Вернісаж
08.00 Мир дому твоєму (Християнська програма)

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 Анонс
08.50 Місто майстрів
09.05 М/ф
09.15 Добрі новини

ТЕТ

09.30 М/ф
09.55 Київському балету — 70!
11.35 Медичний тижневик
12.05 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 20
12.25 10 хвилин на порожньому місці
12.35 Джаз-степ, танц-КЛАС!
12.35 Х/ф «Сищик», с. 2

КИЇВ

14.00 Д/с «Незабутні жінки століття». Ж. Кеннеді
14.50 В. Щербачов представляє...
15.20 Вікна в світ
15.50 А ми самі з вусами
16.20 Анонс

ТЕТ

16.30 Грає піаніст Д. Фергюсон

17.30 Ах, фестиваль! Міжнародний фестиваль журналістики «Віра. Надія. Любов»
18.00 Блеф-клуб
18.40 Світ Аліси
19.00 Т/с «Неш Бріджес»
19.55 Це — Ми!
22.25 Корисні поради
20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять
20.55 Інформація для роздумів
21.05 Антресолька
21.20 Міські новини

КИЇВ

21.30 Анонс
21.35 Що? Де? Почім?
21.45 Хрещатик
22.00 Нова дорога до Касторії
23.30 Х/ф «Волга-Волга»
00.10 Чорний квадрат
00.40 Експрес-інформ
00.55 Нічний канал

ICTV

07.00 «Невгамовні». Мультсеріал
07.30 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
07.58 Миколина погода
08.00 Вісті
08.30 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
10.00 «Готель». Телесеріал
11.00 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
11.30 «Відкриваючи світ». Комедійний телесеріал
12.00 Шлягр, бо шлягер
13.00 Планета людей
13.30 Візит. Острів Балі, Асуан. ч. 2
14.00 Пані. Стиль життя
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.28, 19.58, 22.28 Миколина погода
17.30 «Роки молодії». Молодіжний телесеріал
18.26, 20.56, 23.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
18.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
19.30 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
20.00 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
21.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
22.00 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.30 Ток-шоу «Він і Вона»
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

СУБОТА, 24 жовтня

УТ-1

07.30 Анонс.
07.35 Гімнастика.
07.55 Мультфільм.
08.15 Хто в домі хазяїн?
08.45, 11.20 Національний хіт-парад.
09.00 Серіал «Маленький бродяга».
09.30 Сніданок меломана.
10.05 Худ. фільм «Отаман Кодр».
11.30 Телеканал «Право».
12.00 УТН.
12.20 Наук.-поп. серіал «Каскадери».
13.10 Надзвичайна ситуація.
13.40 Альманах «Основа».
14.15 Док. фільм «Планета Пригода». Екстремальні ситуації.
14.45 Прес-кур'єр.
15.00 УТН.
15.20 Худ. фільм «Лікар у біді».
17.00 Від «Перехрестя» — до успіху.
17.30 Реальний сектор.
18.00 УТН.
18.15 Шоу «Ток-ринг».
18.55 Планета людей.
19.15 Худ. фільм «Сніжок».
20.50 Вечірня казка.
21.00 УТН.
22.00 Серіал «Лейтенант Рокка».
22.50 Вітражі.
23.35 Національний хіт-парад. Топ-10.
01.05 УТН.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Молодіжний канал. Сімейна кухня. Музична подія. Ток-шоу «Асоціації». Музичні новини.
12.10 Україна аграрна.
12.25 Закон є закон.
12.30 Дім і стиль.
13.00 Клуб-700.
13.30 Театр і музика.
14.05 Мультфільм.
14.15 Спортивний канал.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 «Парк автомобільного періоду».

08.00 Мультсеріал «Пригоди Соніка».
08.30 Серіал «Повернення на Юпітер».
09.00 Доброго ранку, країно!
10.00 —16.00 Програми УТ-2.
16.00 Серіал «Рятувальний патруль».
17.00 Пригодницький серіал «Ксена — принцеса-воїн».
18.00 «Як стати зіркою».
18.30 Серіал «Графиня де Монсоро». 1 серія.
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Праве діло».
21.45 Серіал «Цілком таємно».
22.45 ТСН — особливий погляд.
23.15 Нічний кінозал для дорослих представляє. Худ. фільм «Вовчиця».

УТ-3

«ІНТЕР»

09.00 «Інтер» — анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Дітвора.
09.30 Мультфільми «Пес у чоботях», «Кіт, який умів співати».
10.00 Дитячий серіал «Пригоди лісового патруля».
10.25 На перший погляд.
10.50 Ранкова пошта.
11.25 Смак.
11.45 Горище братів Пілотів.
12.15 Фан-клуб.
12.40 Телевізійний центр моди.
13.10 Мультфільм «Зачарований хлопчик».
13.55 Життя серед життя.
14.25 Серіал «Фліппер».
15.15 Спорт-тайм.
15.50 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік».
16.45 Ігри світу.
17.25 Прем'єра фантастичного серіалу «Найтмен — людина ночі». 1 серія.
18.10 Національна лотерея.
18.15 Світ пригод і фантастики. Худ. фільм «Фантомас проти Скотланд-Ярду».
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.40 Прогноз погоди.
20.45 Серіал «Менти» з циклу «Вулиці розбитих ліхтарів».
21.50 Вечір з М. Жванецьким, Є. Петросяном та М. Задорновим.
22.25 Худ. фільм «Шугарлендський експрес».
00.20 Лінда, М. Фадєєв у концерті «Фарби неба».
01.20 Прогноз погоди.

КДРТРК

08.00 За київським часом.
08.30 Християнська програма «Це твій день».

ТЕТ і «Київ»

ТЕТ

07.00 СІТ
07.20 Міські новини
07.35 Антресолька
07.50 Корисні поради
07.55 Джазова ретроспектива

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 Що? Де? Почім?
08.55 Т/с «Жінки біля моря», с. 3
09.40 Арт-афіша
10.10 Зоряне меню
10.40 Х/ф «Волга-Волга»
12.20 Хі-хі та ха-ха

ТЕТ

12.30 Поп-стоп
13.00 Світ людини. Медицина
13.30 Вогні цирку
14.25 Решето. Океан Ельзи
15.20 Балет — любов моя. В. Калиновська
15.50 «Еоліс» — світ тканин
16.00 Простіше простого

КИЇВ

16.30 Хрещатик
16.45 Анонс
16.50 Вікна у світ
17.25 Т/с «Жінки біля моря», с. 4
18.15 «Нехай вам буде кольорово»
18.25 Київ. Україна. Світ
18.55 Диліжанс
19.10 Усмішка. А. Демчук
19.30 Столиця
19.45 Кіноколо
20.05 Казка біля нічника
20.15 Хрещатик

ТЕТ

20.30 СІТ
20.50 Корисні поради
20.55 Спати час
21.15 Міські новини
21.30 Чіз
22.00 Ласкаво просимо до «Брікостайлу»
22.05 Т/с «Спека в Лос-Анджелесі»
23.05 Моє здоров'я
23.35 Х/ф «Дурнів нема»

ICTV

07.00 «Разом з Вами». Розважальна програма
07.58 Миколина погода
08.00 Вісті
08.30 Економічний вісник
09.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
09.30 «Чудернацька наука». Молодіжний комедійний телесеріал
10.00 Мистецький канал «Територія А». Музичний тиждень
10.30 Архі-Арт. Розважальна програма
11.00 Отак і живемо
11.30 Фабрика снів
12.00 «Вавилон-5». Космічний суперсеріал
13.00 Серіал «Золотий вік кун-фу»: Фільм «Дух Брюса Лі»
14.30 Супербол
15.00 Валентин Щербачов представляє...
15.30 Футбольна планета. Тижневий огляд
16.00 Спортивний тижневик
17.00 Візит. Круїз по Нілу. ч.2
17.30 Мистецький канал «Територія А». Музичний тиждень
18.00 «Вавилон-5». Космічний суперсеріал
19.00 «Дотик ангела». Телесеріал
20.00 Модний час
20.30 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
21.00 Аль Пачіно у художньому фільмі «Аромат жінки»
23.30 «Хмарочос». Музична програма
00.20 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.20 Програма передач на завтра

НЕДІЛЯ, 25 жовтня

УТ-1

07.00 Анонс.
07.05 Село і люди.
07.35 Гімнастика.
07.45 Українське спортлото.
07.55 Національний хіт-парад.
08.00 Вікно в Америку.
08.30 Відкриваємо Біблію.
09.00 Серіал «Блакитне дерево».
09.45 Служу народу України!
10.10 Зірки, на сцену!
10.40 Клуб п'яти континентів.
11.15 Свічадо.
11.40 Шоу самотнього холостяка.
12.00 УТН.
12.10 Агрономіка.
12.20 Сто чудес світу.
12.35 Моя справа.
13.05 «Таємні історії» з Д. Харитоновим.
13.35 Сімейний лікар.
14.05 Док. фільм «Проект «Альфа».
14.30 Телеканал «Право».
15.00 УТН.
15.15 Мультфільм на замовлення.
16.00 Телефестиваль «Мелодія».
16.25 Казна.
16.55 Футбол. Чемпіонат України. «Кривбас» — «Шахтар». У перерві — УТН.
18.45 Худ. фільм «Перший тролейбус».
20.10 Національний хіт-парад. Хіт-журнал.
20.45 Вечірня казка.
21.00 7 днів.
22.00 Серіал «Жар сонця».
22.50 На тенісних кортах світу.
23.20 Ток-шоу «Розслабтесь... Ви в ефірі».
23.50 Європейський футбол.
00.45 УТН.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Тележурнал «Реальний сектор».
10.35 Закон є закон.
10.40 Віда віза.
11.00 Клуб Суперкниги.
11.25 Музична пошта.
11.55 Закон є закон.
12.00 Молодіжний канал. Київ-транзит. Про-EXPO. М-стиль. Таїнство краси. Музична подія.
14.00 Спортивний канал.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Парад улюблених кінострічок. Худ. фільм «Суєта суєт».
08.30 Серіал «Повернення на Юпітер».
09.00 Доброго ранку, країно!
10.00 —16.00 Програми УТ-2.
16.00 Серіал «Рятувальний патруль».
17.00 Серіал «Пригоди Синдбада».
18.00 Програма «Каламбур».
18.30 Серіал «Графиня де Монсоро».
19.30 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Хижак».
21.15 Серіал «Уокер — техаський рейнджер».
22.15 Версії.
22.45 Телеманія.
23.45 «Парк автомобільного періоду».

УТ-3

«ІНТЕР»

09.00 «Інтер» — анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Мультфільм «Як козеня землю тримало».
09.20 Дитячий серіал «Пригоди лісового патруля».
09.45 Прокинься і співай!
10.15 Уік-енд.
10.45 Доки всі вдома.
11.20 Ранкова зірка.
11.55 «Підводна одіссея команди Кусто». «Погоня за скарбами римлян».

12.35 Сміхопанорама.
13.05 Планета Здоров'я.
13.35 «Дискавері»: світ тварин.
14.00 Серіал «Фліппер».
14.55 Брейн-ринг.
15.50 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік».
16.45 Пісня року.
17.15 Серіал «Найтмен — людина ночі». 2 серія.
18.00 Клуб «Білий папуга».
18.45 Золота серія. Комедія «Сватання гусара».
20.00 Подробиці тижня.
20.35 Прогноз погоди.
20.40 Джентльмен-шоу.
21.20 Худ. фільм «Універсальний солдат».
23.05 Мелорама.
23.50 Фантастичний детектив «Багз-3».
00.45 Прогноз погоди.

ТЕТ і «Київ»

ТЕТ

07.30 Міські новини
07.40 Корисні поради
07.45 Антресолька

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 Добрі новини
09.00 Привітання зі святом

ТЕТ

09.30 М/ф
09.45 Співає С. Нікітін
10.30 Роман Кофман та його друзі. Г. Кремер
11.30 Райські птахи. Паризька колекція В. Юдашкіна
12.30 Сповідь чарівних струн. Р. Гриньків
13.00 Спортивне сузір'я

Неділя 25.10
Спортивне сузір'я, 13.00
У черговому випуску цієї популярної передачі — ексклюзивний матеріал про відомого українського тренера, який випустив в світ спорту шість (!) чемпіонів світу з кікбоксингу (Віктора Дорошенка, Еркена Кутекбаєва, Арама Хачатряна та інших) — Володимира Шевченка.

13.30 Просто собака
13.50 «Еоліс» — світ тканин

КИЇВ

14.00 Громадське телебачення України (експериментальне мовлення)
16.00 Поїхали
16.25 Анонс

ТЕТ

16.30 Ім'я. Є. Стеблов
17.30 Телегра «Відомості повіськи»
17.45 Корисні поради
17.50 Концерт А. Городницького, ч. 1
18.25 Х/ф «Казка, яку розповіли вночі»
19.45 Блеф-клуб
20.30 СІТ. Відлуння тижня
20.50 Спати час
21.05 Джаз-степ, танц-КЛАС!

КИЇВ

21.30 Анонс
21.35 Що? Де? Почім?
21.45 Хрещатик
22.10 Х/ф «Нестерпна істота»
23.50 Профі-прес
00.30 Комп'ютер Х
00.45 Привіт... завтра

ICTV

07.00 «Хмарочос». Музична програма
08.00 «Пригоди Роккі, Бульвінкля і друзів». Мультсеріал
09.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
09.30 «Чудернацька наука». Молодіжний комедійний телесеріал
10.00 Планета людей
10.30 Пані. Стиль життя
11.00 Шлягер бо шлягер
11.45 Вернісаж
12.00 Соло нового сезону. Розважальна програма
12.30 «Час «Ч». Військовий тележурнал
13.00 Культурно-мистецька акція «XXI століття для України»
14.00 Модний час
14.30 «Аромат жінки». Художній фільм
17.00 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик (ТІА «Вікна»)
17.30 Пані. Стиль життя
18.00 «Поліцмен з іншого часу». Гостросюжетний телесеріал
19.00 Вісті тижня. Інформаційно-аналітична програма (ТІА «Вікна»)
20.00 Фабрика снів
20.30 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
21.00 Аль Пачіно у художньому фільмі «Море кохання»
23.15 «Разом з Вами». Розважальна програма
00.10 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.10 Програма передач на завтра

У номер

● *Запоріжжя*

Як дбають, так і мають

Завершується збирання соняшнику на Запоріжжі. Найбільшу віддачу за своє старання отримали селяни Пологівського і Вільнянського районів, де з кожного гектара зібрано в середньому по 16 центнерів насіння.

А врожайність по області — 10,9 центнера.

Зважаючи на значний недосів озимих культур, важко назвати задовільними темпи підготовки грунту під ярі: зорано менше половини планованих площ.

● *Чернівці*

Вчитися ніколи не пізно

Велику промислову виставку «Деревообробка-98» відкрито в Чернівцях з ініціативи обласної держадміністрації та Буковинської торгово-промислової палати. На її стендах представили свою продукцію — меблі, столярку та технологічне обладнання — німецькі, румунські, польські та болгарські фірми. Непогано виглядають на представницькому вернісажі вироби буковинських меблевиків. Однак з усього видно, що нашим меблевикам ще треба набувати досвіду.

● *Миколаїв*

Молоде вино з бурштинових грон

Один мільйон декалітрів шампанських, сортових і столових виноматеріалів вироблено з початку сезону господарствами миколаївського Причорномор'я і Прибужжя. Нині тут розпочали завершальний етап збирання бурштинових грон — каберне, сапераві та інших червоних сортів винограду, які вже визріли, мають високий вміст цукру і дають змогу місцевим чарівникам діонісового напою після тирічної перерви знову запускати стародавню технологію виробництва кагору. Як і раніше, «жнива» на плантаціях і винокурнях проходять в умовах гострої нестачі обігових коштів.

Осінні турботи



Фермерське господарство «Громада» Кобеляцького району на Полтавщині, яким керує Микола Жук, — одне з кращих. Нинішнього року тут виростили добрий урожай зернових, а пшениці зібрали по 55 центнерів з гектара. Нині збирають цукрові буряки по 330 центнерів з гектара. Відразу ж на звільнених площах висівають озимі культури, адже такий метод дає можливість зберігати вологу в грунті. Тим часом працівники колективного сільгосппідприємства «Україна» Карлівського району дбають про те, аби вчасно зібрати кукурудзу та соняшник.

На знімках: молоді фермери-механізатори Володимир Васюта, Віталій Мокрий та Олександр Різник; сівба озимих на полі, де щойно зібрано буряки.

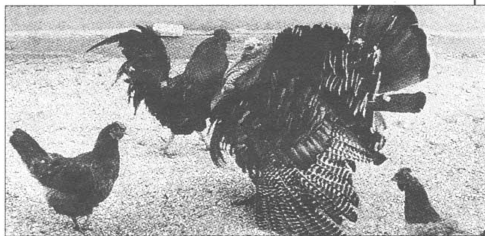


Фото Павла ЗДОРОВИЛА (ДІНАУ).

Якщо шукати вихід, його завжди можна знайти

Птахівництво

НА УЗБІЧЧІ траси на Київ поблизу села Вікторія стоїть оригінальний постамент: бетонні півник, курочка і яєчко. Монумент епохи розвиненого соціалізму сповіщає подорожнім, що тут знаходиться Пирятинська птахофабрика. Точніше, знаходилась, бо нині у пташниках ні засокорить, ні кукурікне.



— Свого часу це була одна з найбільших бройлерних фабрик України, — пригадує генеральний директор обласного об'єднання з птахівництва Володимир Чепурко. — Занепад розпочався, коли держава відвернулася від птахофабрик, які колись сама і створила.

Вікторійці, як ніхто інший, сповна пізнали на власній шкірі уроки ринку. Ще 1994 року село і фабрика процвітали, а через рік уже на ладан дихали. Доконали інфляція та безгрошів'я. Та колектив не здавався. Обрали нового директора, взяли кредит, акціонувалися. Крах настав, коли прийшов час повертати борги. Тоді вирішили шукати «донора». Знайшли в Києві одну фірму. Столичні рятувальники пообіцяли відновити виробництво, вкласти потрібні кошти. В обмін на акції. Повірили, віддали 97 відсотків і стали чекати дива. Натомість отримали звістку про... розпуск фірми. Рештки фабрики розкрали свої.

Ще десять років тому продукція птахівництва в Україні була найдешевшою. На Полтавщині, зокрема, на кожного жителя виробляли вдвічі більше біологічної норми яєць і м'яса. В абсолютних цифрах це було 550 млн. штук яєць і 11 тис. тонн м'яса в громадському секторі та 250 млн. штук яєць і 30 тис. тонн м'яса — в індивідуальному. Нині із 590 КСП області 330 не займаються птахівництвом взагалі. А відтак виробництво яєць і м'яса зменшилося в 14 разів. Поголів'я качок зменшилося вшестеро, гусей і курей — втричі.

Серед основних причин такого спаду — високі ціни на корми, ветеринарні препарати, енергоносії, технічне оснащення, непомірні банківські проценти за кредити. Це і призводить до високої собівартості птахівничої продукції, низької рентабельності. Галузь перетворилася в невигідну сферу виробництва. І все-таки...

На цьогорічному Сорочинському ярмарку вперше експонувався павільйон птахівництва. Хоч це була доволі скромна виставка, проте певного оптимізму додала. Хоча б тому, що було на ній представлено усі види птиці, які утримує галузь. Отже, ще не стали музейними експонатами індики, качки, гуси, ба навіть фазани та перепілки. У підсобному господарстві ВАТ «Укртатнафта» створили перепелину ферму, частину продукції відправлятимуть навіть на експорт. Кременчуцька птахофабрика «Росія» започаткувала розведення високопродуктивної американської породи курей «Хай-Лайн». Відтворюють також знамениті полтавські породи курей — глиняста, гусей — миргородська. В області не припинило своєї діяльності жодне інкубаторно-птахівниче підприємство. І хоча потужності їх вже не такі, як колись, попит на молодняк вони задовольняють. Окремі інкубатори створюють власні репродуктивні ферми. Скажімо, в Миргороді завели 4,5 тисяч гусей і 3 тисячі качок, в Оболоні — 3 тисячі курей і 2 тисячі качок. Все це — племінне, високопродуктивне стадо. Напрошується висновок: якщо шукати вихід, його завжди можна знайти. Підтвердження тому — приклад кременчуцької «Росії», де американські півень і курка стають рідними батьками української чубатурки.

Нинішньої весни зі штату Айова в приміське село Потоки доставлено 36 тисяч племінних та 40 тисяч гібридних курчат породи «Хай-Лайн». Їх продуктивність — 310—332 яйця від однієї курки на рік. Це на 30 відсотків вище, ніж у породи «Білорус-9», якою було укомплектовано фабрику. До того ж, остання за 20 років вичерпала свої можливості. Можна розповідати чимало повчального про діяльність цього підприємства. Лише один факт. Торік тут одержали мільйон гривень чистого прибутку. А завтра пов'язане насамперед з надією на нову породу української чубатурки «Хай-Лайн» — «Біла-36».

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Оазу живлять золоті ідеї

НА РОГАТИНСЬКІЙ птахофабриці тримають кільканадцять півнів. Не для роботи, а задля... натхнення. Фахівці дослідили, що голосисте «кукуріку» підвищує продуктивність курей-несучок. «Солісти» чесно відробляють свій раціон і вносять певну крихту в економічну стабільність підприємства.

Звісно, півнячий внесок у загальний казан не такий значний, щоб говорити про нього всерйоз. Та порівняно з піснею пісень про захист інтересів національного виробника, «кукуріку» є потужною рушійною силою. До цього звелася вступна частина розмови із директором КСП птахофабрика «Рогатинська» Михайлом МИКИТИНИМ.

Кожний, хто хоч вряди-годи відвідує базар, одразу може скласти собі уявлення про стан вітчизняної птахівничої галузі. У магазинах (окрім спеціалізованих) яйце вже не купиш, а на базарах — у почесних перших рядах — гори лотків. Городяночки, які торгують ними, не афішують імпортного (польського) походження яєць, зате охоче демонструють червоний колір жовтка. Мовляв, яйце майже домашнє. Бабусі зі справді домашнім продуктом, що на дві-три копійки дорожчий, туляться по закутках.

— З-за кордону привозять яйце найнижчої категорії, із шкідливими добавками, — каже М. Микитин. — А оскільки не можна продавати продукт без сертифіката якості, його, буває, успішно фабрикують. — Дійшло до того, що навідалися «комерсанти» на нашу фабрику, попросили показати сертифікат, нищечком зняли ксерокопію і почали торгувати під нашою маркою. А спробуйте поборотися проти таких «конкурентів»!

Ми створили свої фірмові магазини, 50 відсотків продукції продаємо оптом постійному партнерові київській фірмі «Маркетинг». Іноді, заради стабільного збуту, доводиться продавати яйце за ціною, нижчою від собівартості. Так було під час літньої спеки. Окрім нашої, в області є ще Тисменицька птахофабрика «Авангард». Щоб вона не занепала остаточно, їй торік виділили 200 тисяч гривень дотації. Я прошу 150 тисяч по реґіональному контракту і готовий повернути їх, але досі жодної копійки не отримав. Чомусь у нас підтримують тих, хто гине, а не виробників, які шукають вихід, пропонують якісь проекти.

Нині птахофабрика, яку ще називають оазою галузі, виробляє 12—13 мільйонів штук яєць на рік (проектна потужність — 40 мільйонів). Середньомісячна зарплата — 217 гривень. Це значно більше, ніж платить гігант «Оріль-Лідер» на Дніпропетровщині — ЗАТ з іноземними інвестиціями. Якою ціною дається оаза? Зрозумівши, що державна програма підтримки вітчизняного виробника — це щось таке на сміх курям, Михайло Микитин як керівник почав вибудовувати власну програму виживання. Ввели в дію консервний цех і почали виробляти курячу тушонку. Вигідно! З одного кілограма м'яса виходить дві банки делікатесного продукту.

Колись у районі був потужний свинокомплекс на 10 тисяч голів. Директор вирішив узяти його під своє «крило» і хоча б почасти реанімувати. Уже придбали 27 свиноматок. На найближчу перспективу заплановано виробництво яєчного порошку.

Одне слово, немає в Рогатині курочки, яка несла б золоті яєчка. Однак тут народжуються золоті ідеї. Вони й живлять оазу.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Івано-Франківська область.

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.



За листом: конфліктна ситуація

Розітнули "Ниву" навпіл...

Як селяни самі створюють собі перепони на шляху земельної реформи

У СЕЛИЩА Чорноморка подвійний, так би мовити, статус: за адміністративним поділом його віднесено до Одеси (туди навіть міський трамвай курсує), а тамтешнє сільгосппідприємство входить до сільського Овідіопольського району. Мешканці селища, отож, на свою адресу бува жартують: одна нога в місті, а друга — в селі. Це, однак, не завадило їм упродовж багатьох десятиріч бути прикладом у господарюванні для селян не тільки свого району, а й Причорномор'я загалом. Маючи лише богарні землі, тут брали врожаї не менші, ніж дехто із сусідів на поливі. Зі свого тепличного комбінату чорноморці перші від будь-кого ще за морозів поставляли одеситам ранні овочі, квіти до свят. За фруктами, виноградом з їхнього господарства завжди лаштувалися черги — такі смачні та гарні вони достигали на приморських схилах. Ну, а про тамтешню молочну ферму з її сталими надоями у 5 і більше тисяч кілограмів на корову щороку йшла слава по всій Україні. Молоко ж, віднесене до найвищих стандартів якості, оплачувалося значно дорожче, ніж з інших господарств, і йшло тільки на дитяче харчування — як замінник молока материнського.

Будеш з паєм, станеш паном

1992 року колгосп реформували в КСП «Нива». Це на господарюванні особливо не позначилося. Адже люди в полі й на фермі працювали ті самі. Негативно позначилося інше — загальна криза в економіці країни, диспропорції між цінами на сільгосппродукцію й на всілякі матеріально-технічні засоби, без яких оту продукцію не одержиш. Але люди розуміли, що вини їхніх керівників у тому немає, й неполегливо, без особливих нарікань долали разом з усією країною «об'єктивні труднощі». Нарікання почалися порівняно недавно, коли настав час реформувати КСП. Тобто коли люди замість паперового права на земельні паї, що входили до колективного господарства, мали одержати оті паї в натурі, стати їх власниками, обмінявши сертифікати на відповідні державні акти. А вже потім самі вирішувати, як тією землею розпорядитися.

І тут раптом виявилося, що Андрій Саєнко, багаторічний голова колгоспу, а потім КСП, за оте реформування «не дуже-то». Ті, хто хотів одержати свою землю, і на зборах про це, і на засіданнях правління, і під час зустрічей у полі, на фермі, й у записках-листах на ім'я голови, а він — ні гу-гу. Тут слід зазначити дві істотні обставини земельних відносин у Чорноморці. Перша: хоча землі тієї на кожного члена КСП припадає, порівняно з іншими господарствами, мізер — якихось 1,5 гектара, однак ціна її висока (поряд велике місто й курортне морське узбережжя). Друга: в списках членів КСП дві третини — пенсіонери. Такого великого прошарку їх немає в жодному іншому господарстві району. Так-от, вони, пенсіонери, маючи велику скруту в засобах до існування, особливо наполягали на прискоренні земельної реформи, бо з допомогою власного клаптя землі сподівалися поліпшити своє матеріальне становище. Це втлумачували їм і члени «ініціативної групи», що виникла в селищі: одержите паї — одразу розбагатієте, але при Саєнкові ще, мовляв, навряд чи вдасться. Невдоволення останнім щодень зростало.

На отакому тлі «сколупнути» Андрія Івановича було, як незабаром з'ясувалося, лише справою техніки. Восени минулого року скликали загальні збори, зажадали від голови пояснень, згадали деякі його «гріхи», а потім виявили майже одностайну недовіру. А головою КСП, дещо несподівано, обрали Петра Сєрого, обліковця тракторної бригади. Щоправда, несподіванкою це було лише для сторонніх, а чорноморці, передусім пенсіонери, бачили в його особі одного з найактивніших членів отієї «ініціативної групи», борця за прискорення земельної реформи. Не знадобилося, однак, багато часу, аби переконатися, що то — ілюзія. Петро Павлович, заволодівши керівним кріслом, на перший план поставив аж ніяк не земельну реформу, а власне утвердження в отому кріслі. Він почав тасувати, мов карти, фахівців вищої та середньої ланки. Тих, хто мав власну думку, замінював покірнішими, хоча й менш компетентними.

Набрав собі чималий штат заступників. Виробництво, тим часом, дедалі більше пробуксовувало. До цього додалися й прорахунки у договірній, фінансовій сферах, що призвели до судових позовів, штрафів податкових органів на сотні тисяч гривень.

А реформування земельних відносин просувалося дуже вже поволеньки. Ні, щось там таки робилося — збиралися заяви про вихід з КСП у зв'язку з бажанням одержати власну землю, відбулося жеребкування, де кому та земля припаде, замовлялася документація. Але робилося такими темпами, що загрожувало розтягтися на довгі роки. До того ж селищем пішли чутки: Петро Павлович усе веде до того, аби наші паї собі «заграбастати». Й механіка тут, мовляв, така: Сєрий зволікатиме з реформуванням доти, поки сам ділянку одержить, а за цей час проведе відповідну «роз'яснювальну» роботу і вже потім «розв'яже мішка», аби ті ж пенсіонери саме йому свої паї в оренду здали. Стане, отож, поміщиком, а всі інші — у нього наймитами. Й у Чорноморці з'являється вже інша «ініціативна група», яка втлумачує людям: Сєрий сподівань на прискорення земельної реформи не виправдав, господарство розвалив, довів його до чималих боргів — час покласти цьому край.

Чекають, чия візьме

15 квітня нинішнього року скликають збори членів КСП і звільняють П. Сєрого з посади голови правління, обирають керівництво, щоправда, вже не КСП, а багатопрофільного сільськогосподарського кооперативу під тією самою назвою — «Нива», прийнявши рішення реорганізувати колективне сільгосппідприємство.

Правління кооперативу очолив Іван Стреля, який тривалий час працював у господарстві юристом. З цієї події й розпочався розкол «Ниви», протистояння двох «половинок» недавно ще єдиного колективу. Власне, у відкриту боротьбу — через суди, прокурорські перевірки, звернення до керівників області й країни, скликання «альтернативних» зборів, випуск «викривальних» листівок, направлення листів до ЗМІ (саме один з таких, за підписами 31 особи, надійшов й до корпункту «ГУ») — втягнуті далеко не всі чорноморці, а лише «активісти». З одного боку, — це залишки правління колишнього КСП й десяток-другий їх прибічників, з другого, — правління новоствореного кооперативу і, відповідно, його активні прибічники. Решта чорноморців, як переконався під час багатьох зустрічей і бесід, — то, даруйте на слові, «статисти», котрі, хоча й не безсторонньо, лише спостерігають за подіями, розмірковуючи: чия візьме? Перших нині очолює не стільки Петро Сєрий, який уже тривалий час хворіє, скільки в. о. голови правління неіснуючого КСП Віктор Єрмолатін — відомий фермер із сусіднього селища Велика Долина (його не так давно на «альтернативних» зборах пенсіонерів прийняли до колективного господарства). Другі згуртувалися навколо Івана Стрелі. Перші твердять: КСП реорганізовано в кооператив незаконно. Другі відстоюють протилежну точку зору. Перших підтримують, хоч і не завжди активно, десь близько 400 пенсіонерів (підрахунки дуже приблизні, люди просто не можуть розібратися, до якого берега пристати, й часто змінюють свої позиції), других — приблизно стільки ж осіб, хоча тут переважають працездатні. Можна, отож, говорити про протистояння працюючих і пенсіонерів.

Власне, В. Єрмолатін у своїх численних посланнях у правоохоронні та інші органи якраз і наголошує: працюючі не по закону й не по-людськи вчинили з пенсіонерами, далеко не більшою кількістю голосів (якщо брати весь списковий склад господарства) реорганізувавши КСП у кооператив. Справді, на зборах 15 квітня були присутні тільки 211 осіб, здебільшого — працездатні. Вони, відстоюючи свою правомочність на реорганізацію, посилаються на затверджений у 1992 році статут КСП, де записано, що двом третинам працюючих таке право надається. В. Єрмолатін і ті, хто з ним, не погоджуються: отой статутний пункт уже давно, мовляв, слід було скасувати, бо він суперечить Конституції й іншим законодавчим актам країни; а водночас визнати, що кооператив створено й оголошено правонаступником КСП незаконно, рішення зборів від 15 квітня — не дійсне. Отже, треба відновити у правах правління КСП. Хто правий?

Позови й заяви П. Сєрого, В. Єрмолатіна, інших осіб, котрі послання в різні інстанції підписували, розглядали вже не раз. Реєстрацію Овідіопольською райдержадміністрацією кооперативу «Нива» та виключення з реєстрації КСП «Нива» в арбітражному суді, прокуратурі області, облуправлінні сільського господарства і продовольства визнано правомірними. Посадові особи помиляються? Просто «підігрують» райдержадміністрації, її керівникові Віктору Дукову, голові кооперативу Іванові Стрелі? Що ж, таке в нашому житті трапляється. Але ж є вищі правоохоронні органи, куди й слід апелювати, коли йдеться про неправильне тлумачення законів чи недобросовісне виконання посадовими особами своїх обов'язків.

Дивіденди з примусу

— Вас, тобто працюючих членів кооперативу, — кажу І. Стрелі, — звинувачують у тому, що незаконно експропріювали земельні та майнові паї інших членів КСП і користуєтесь ними у власних інтересах. Чи не можна було не реорганізовувати КСП, продовжити земельну реформу в його рамках?

— Й розтягнути її хтозна доки? А водночас — дощенту розвалити господарство? Петро Сєрий та його команда, втративши довіру працюючих членів КСП, тобто його активної сили, зробили ставку в своїй грі на пенсіонерів, то даючи їм всілякі обіцянки, то залякуючи втратою земельних ділянок. За такої ситуації, аби справді прискорити реформування земельних відносин та відновити виробничий ритм у господарстві, працездатні вважали за необхідне створити кооператив. До речі, більшість з них мають намір здати в оренду свої паї. Ми своєчасно, без втрат провели жнива, нормально працює ферма. Прагнемо відстрочити виплату боргів, що з'явилися з вини колишнього правління КСП, до повного з'ясування їх законності. Ну, а щодо привласнення паїв пенсіонерів... Поміркуйте, хіба не така сама ситуація була в КСП? Чи, може, воно видавало пенсіонерам, користуючись їх паями, якісь дивіденди? Та навпаки, тільки тепер вони хоча б щось мають: розподіляємо, як і записано в статуті кооперативу, 15 відсотків валового збору зерна, а це, вважайте, до 400 кілограмів на кожного, в тім числі й пенсіонера, видаємо усім талони, за якими можна щотижня одержати безкоштовно з ферми по 9 кілограмів молока. Це і є, можна сказати, дивіденди за користування їхніми «паями». А виділення всім 800 власникам земельних сертифікатів їх земельних та майнових паїв у натурі нинішнього року обов'язково завершимо. Першу сотню державних актів людям буде вручено вже через тиждень-два.

Що ж, дай, як то кажуть, Боже. А поки що протистояння в Чорноморці триває. Їдуть туди нові перевіряльники, щоб розібратися в конфлікті ще і ще раз. Це, однак, мало допомагає. Ширяться селищем чутки, плітки, всілякі звинувачення, колошкаючи людей, посилюючи напруженість. І вихід, вважаю, тут один: остаточний вердикт мають винести самі чорноморці. Не на «альтернативних» зборах, а на справді загальних. На які прийшли б працюючі й пенсіонери, «активісти» й «статисти». І, відкинувши всілякі підозри і упередженість, спільно, відверто й розважливо порадились би і вирішили, як зберегти все те, що створено багаторічною працею, як прискорити земельний перерозділ, що надалі робити з одержуваними земельними ділянками. Останнє, втім, зараз не обов'язкове: буде синиця в руках — буде видніше, як нею розпорядитися.

Георгій ВОРОТНЮК.

Чорноморка
Одеської області.

Хроніка. Факти. Події

● *Шанхай*

Суперечки не припинилися

Із констатації розбіжностей почався у Шанхаї відновлений після 5-річної перерви прямий діалог Пекін—Тайвань. Ван Даохань, голова пекінської Асоціації зв'язків через Тайванську протоку, під час першої неформальної зустрічі з Гу Чженьфу, керівником тайбейського Фонду обмінів через Тайванську протоку, заявив, що «ключем до всеохоплюваного розвитку двосторонніх відносин є політичні переговори, зокрема і з проблеми возз'єднання». А представник Тайбея підкреслив, що «першочерговим завданням залишається розв'язання не політичних, а практичних питань».

● *Бейрут*

Командувача армії — у президенти

Палата депутатів Лівану має обрати десятого (з моменту проголошення незалежності країни) президента республіки. Спостерігачі сходяться на думці, що на черговий шестирічний термін ним стане командувач ліванської армії Еміль Лахуд. Він має широку підтримку в ліванському суспільстві.

● *Брюссель*

Обговорюватимуть відносини

Розвиток відносин між Латвією та НАТО обговорюватиме у Брюсселі президент цієї балтійської республіки Гунтіс Улманіс з вищими чинами військового блоку, повідомила прес-служба глави держави. Під час одноденного візиту передбачено зустрічі з членами Ради НАТО, а також із Генеральним секретарем Хав'єром Соланою та спільна з ним прес-конференція.

● *Париж*

У нереформаторському участь не братимемо

Франція не візьме участь у переговорах з багатосторонньої угоди про інвестиції в рамках Організації економічного співробітництва та розвитку, проведення яких плановано на 20—21 жовтня у Парижі. Про це заявив у Національних зборах (нижній палаті парламенту) Франції прем'єр-міністр країни Лionель Жоспен. За його словами, «нинішня угода не є реформаторською, тому необхідно не лише розробити її новий текст, а й усю її архітектуру, включаючи процедуру ведення переговорів».

● *Лондон*

Ламають традиції

Палата лордів британського парламенту обговорює питання про її докорінну реформу, яка має покласти край законодавчим правам спадкових перів. Згідно з віковою традицією, більш як половину з тисячі членів верхньої палати британського парламенту становлять представники родової аристократії, які одержали місце в законодавчому органі у спадок від предків.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Шлях проторовано

Перші дві пострадянські країни отримали запрошення на вступ до СОТ

Киргизія та Латвія першими з республік колишнього СРСР отримали «зелене світло» на вступ до Світової організації торгівлі (СОТ) — таке повідомлення надійшло із Женеви. Позавчора Генеральна рада цієї організації схвалила доповіді робочих груп про позитивні підсумки їх переговорів із керівництвом цих двох країн. Тепер залишилося ратифікувати відповідні документи в національних парламентах Киргизії та Латвії.

Україна теж уже довгенько стоїть під дверима СОТ. Очікування зрозуміле: приєднання до цієї організації, яку називають універсальним механізмом регулювання світової комерції, означало б гарантований доступ до зарубіжних ринків. А ще — більший захист вітчизняного товаровиробника від застосування сумнозвісних антидемпінгових засобів, поліпшення інвестиційного клімату. Щоправда, і тут Київ має взяти на себе певні зобов'язання, тобто грати за правилами СОТ. Ідеться, зокрема, про певні митні поступки, насамперед — про відмову України від фантастичних, на думку СОТ, розмірів акцизних зборів, що застосовуються нині до низки імпортованих товарів. До цього незмінно болючого питання додається ще й зобов'язання суворого захисту в країні інтелектуальної власності. Отож для інтеграції України до СОТ потрібні досить суттєві зміни у законодавстві.

Переговори між Україною та СОТ тривають із 1995 року. Спочатку наше оптимістичне керівництво стверджувало, що вступ відбудеться вже наприкінці 1997 року. Потім було оголошено новий термін — протягом 1998-го. Останнім часом про нові райдужні перспективи ніхто не згадує. Втім на одному з семінарів виконавчий директор україно-європейського центру з питань законодавства Генрі Воттс зазначив, що Київ має непогані шанси приєднатися до СОТ у... 1999 році. І це, можливо, не останній з названих термінів.

Виступаючи з нагоди приєднання до СОТ Латвії та Киргизії, генеральний директор організації Ренато Руджеро заявив, що ця подія «вселить нові надії в інші країни СРСР», які перебувають нині на різних стадіях переговорів. «Думаю, — сказав пан Руджеро, — що приблизно сім країн мають гарні перспективи стати членами СОТ у найближчому майбутньому». Він дав зрозуміти, що наступними будуть Литва та Естонія.

Загалом у черзі на вступ до СОТ перебувають нині близько 30 країн. А після приєднання до організації Киргизії та Латвії кількість членів збільшиться до 133.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Белград вибирає мир

Захід таки вплинув на президента Югославії Слободана Мілошевича. Як відомо, попередні домовленості вже привели до припинення бойових дій, виведення з Косова частини військ. Вдалося зняти й останню перешкоду — майже 2000 спостерігачам НАТО дозволено перебувати на території Косова.



Для югославського керівництва військові спостерігачі, як з'ясувалося, — найбільша проблема. У сербському суспільстві побутує думка: за такої ситуації центр не зможе контролювати бунтівну провінцію. А це дасть підстави націонал-демократичній опозиції звинуватити Мілошевича у зраді національним інтересам. На думку багатьох експертів, для Мілошевича меншою загрозою є пряма поразка у військовому конфлікті із Заходом. Вона, навпаки, може згуртувати суспільство і посилить владу президента.

І все ж таки поставлений у вівторок перед вибором (Північноатлантичний союз наносить удар — у разі, якщо президент Югославії не виконає вимоги міжнародної спільноти) Слободан Мілошевич вирішив однозначно піти на мирову.

Першого ж дня дії ультиматуму Слободан Мілошевич зробив заяву. Виступаючи по національному телебаченню, він сказав: «Кроки, які наша країна робить для того, аби розв'язати проблему Косова мирним шляхом, засвідчує наше прагнення використовувати лише політичні методи, а також твердий намір захистити територіальну цілісність і суверенітет держави». Мілошевич також наголосив, що «криза є внутрішньою проблемою» і втручатися стороннім не варто.

Отже, усі вимоги югославська сторона прийняла. Албанські сепаратисти, за повідомленням телекомпанії «Євроньюс», теж готові відкласти питання про незалежність, принаймні, на три роки. Але Північноатлантичний союз продовжує дотискувати Югославію. Президент США Білл Клінтон заявив, що «Слободан Мілошевич не повинен сумніватися в рішенні НАТО нанести удар». Деякі експерти Заходу побачили в заяві югославського президента коливання, мовляв, виконання вимог НАТО не гарантоване. Звідси й висновок — збройні сили Північноатлантичного альянсу можуть у суботу нанести перші удари.

Бажання врегулювати все мирним шляхом не означає, що Югославія не готова дати відсіч агресорові. Її війська також — на бойових позиціях. За даними розвідки США, югославські віськові, маючи майже 282 бойових літаки та 1499 ракетних і артилерійських одиниць, серйозно підготувалися до можливих натовських ракетно-бомбових ударів. Останніми тижнями було додатково озброєно ракетами бойові кораблі в Адріатиці, авіацію розкидано по всій країні, артилерія і комплекси протиповітряної оборони розгорнуто в польових умовах і гарно замасковано. Боснійський досвід свідчить, що в умілих руках навіть застарілі ракети, на зразок «Стріли» чи «Голки», можуть стати небезпечними для будь-якого сучасного літака. Крім того, подейкують, що Росія допомогла Югославії модернізувати кілька ракет «земля—повітря». Отож перед силами НАТО — ефективна система захисту. А коли ще врахувати однозначну підтримку Югославії Росією та Китаєм...

Словом, розвиток подальших подій залежить від зваженості та розсудливості не лише президента Югославії, а й від Північноатлантичного альянсу. Керівництво України, до речі, однозначно вважає, що «вирок з відстрочкою», як називають ультиматум НАТО спостерігачі в Брюсселі, не повинен винести присуд миру і стабільності на Балканах.

А днями Міжнародна Слов'янська академія наук (Київ), яка об'єднує вчених-славістів з багатьох країн світу, також закликала зробити все можливе, щоб владнати конфлікт у Косові політичним шляхом.

Андрій ЮРИЧКО.

На знімку: президент Югославії Слободан Мілошевич.

ПОШТОВИЙ ГОЛУБ ЗАЙВОГО НЕ ПЛЕЩЕ

У франко-американських відносинах знову виникли проблеми, пов'язані з промисловим шпигунством. Група французьких депутатів у Європарламенті направила запит уряду країни, зажадавши вжити заходів проти прослуховування супутникових каналів зв'язку американською мережею електронної розвідки, відомої під назвою «Ешелон».

Примітно, що уряд доволі швидко відгукнувся на цей запит, висловивши свою тривогу й стурбованість, і пообіцяв конкретне сприяння у розв'язанні цієї проблеми.

Однак поки не зрозуміло, що може вчинити Франція та її партнери з Євросоюзу, аби нейтралізувати втрату конфіденційності інформації. Адже технічні досягнення стрімко випереджають міжнародні правові норми. Поки що є заборона на прослуховування дротової телефонної мережі. Але в законодавстві нічого не сказано про перехоплення факсимільних, текстових та інших депеш, включаючи й телефонні переговори, що здійснюються за супутниковими каналами.

А американська глобальна мережа перехоплення «Ешелон», створена ще в роки «холодної війни» для ведення електронної розвідки проти СРСР та його союзників, спеціалізується на прослуховуванні позадротового зв'язку. Хоча офіційно Агентство національної безпеки (електронна філія ЦРУ) і виправдовує її призначення необхідністю боротьби з міжнародним тероризмом, злочинністю, наркобізнесом, нині всім зрозуміло: цим справу не обмежено. За даними експерта Європарламенту професора Алена Помпіду, у США «тисячі спеціалістів залучено до аналізу даних перехоплення, що стосуються діяльності провідних промислових підприємств європейських країн».

На думку інших французьких експертів, зокрема з урядових структур, американський «Ешелон» становить собою реальну загрозу несанкціонованого входження в бази даних підприємств та фінансових структур, зміни й перекручення інформації, що зберігається й передається, виведення з ладу захисних та кодових систем.

Однак поки в арсеналі протидії європейців — лише заклики до обмеження в передаванні по зв'язках конфіденційних відомостей, переховування найважливіших документів за дверима сейфів і, як іронічно зазначає «Фігаро», повернення знову до спецкур'єрів та поштових голубів.

Олесь КЛИНОВ, «Голос України» (з Рима)

Міністри йдуть непомітно

Чергова урядова криза розпочалася в Італії. Депутати висловили вотум недовіри кабінету міністрів країни, який очолював Романо Проді.

Такі кризи виникають в Італії регулярно і з щонайменших причин. Нинішня відставка відбулася напередодні важливих для держави подій: виборів президента і введення євро.

Після консультацій з лідерами партій глава держави Луїджі Скальфаро прийняв рішення доручити Романо Проді сформувати новий уряд.

Урядова криза, яку широко обговорювали в пресі, мало вплинула на економічне життя Італії. А для пересічних громадян важливішою в ці дні була навіть не відставка міністрів, а страйк працівників метрополітену в Римі: його заплановано задовго до урядової кризи.

Блиск і нужда глибинки: продовжуємо розмову

Голодний театральний романс

***НА ПІДМОСТКАХ** малої сцени Херсонського обласного музично-драматичного театру імені Миколи Куліша молодий режисер Світлана Думінська торік поставила експериментальну виставу «Любов до гробу». Всього троє акторів — Лариса Шиманова, Андрій Нікулін та Геннадій Коновод — протягом майже двох годин тримали в психологічній напруженості глядачів.*

Кілька місяців йшла вистава на малій сцені — і кожного разу невеличкий зал виявлявся замалим, адміністрацію театру постійно турбували запитаннями про зайвий квиток.

Ця постановка — не виняток. Протягом останніх років трупа зіграла 12 нових вистав. Театр живе. Можливо, тому, що в театрі зібрався непересічний колектив. Тут працюють народні артисти України Анатолій Толок та Анатолій Манойло, заслужені артисти Олена Галл-Савальська, Генрієтта Пташник, Василь Чорношкур, Олена Хохлаткіна та інші. Значні надії подає й творча молодь.

Водночас «плач Ярославни» у хоровому виконанні лунає тепер під театральними склепіннями — плач гіркий, до надривного. Звісно, в самому місті цього голосіння не чути — воно ніби локального значення. Та це в жодному разі не применшує жалоби звучання. Ті самі актори, про котрих щойно йшлося, виливають свої біди:

— У мене 70-річна мати, на милицях ходить... Доньці десять років. До школи треба було готувати... Сама в гуртожитку живу... А грошей вже кілька місяців не платять. Дадуть 10—20 гривень — як же на них прожити?..

— Я — з іншого міста, тож навіть до батьків поїхати не можу. Немає за що квиток купити.

— Ми по суті живемо на одній сої та вермішелі. Привезли трохи бобів, поділилися між всіма — отак і харчуємося...

Я навіть не наважуюся називати імена співрозмовників, адже вони для нас на сцені — якщо не боги, то глашатаї істин, оракули душевних переживань. Сюди, в театр, ми приходимо, щоб доторкнутися до чогось вищого, ніж буденність, одержати емоційний заряд... Не варто все це переказувати — для кожного доторк до сценічного мистецтва означає щось своє, сокровенне. Такі вони, актори, на сцені. А в житті? Ранимі, можливо, навіть більше, ніж ми з вами. Беззахисні аж до болю. Бо чуттєві, з підвищеним рівнем сприйняття.

Актори переконані, що Херсонський облмуздрамтеатр має змогу одержати звання «імперського», бо наяву чіткий розподіл між «верхами», що мають владу, та «низами», тобто самими акторами.

— Минулого року, — розповідають артисти, — ми були зайняті у зйомках телевізійного фільму «Сердитий бог» за повістю місцевого письменника Миколи Братана. Три дні практично не виходили з театру — таким великим виявилося навантаження. Встигли вчасно — до святкування Шевченківських днів, приурочених до річниці з дня народження видатного українського поета. На екрани вийшов непоганий фільм — а з нами дотепер не розрахувалися. Хоча спершу обіцяли кожному виплатити по місячній тарифній зарплаті. Куди тільки не зверталися — і в обласне управління культури, і до телерадіокомпанії. Та скрізь в один голос чути: йдіть в інше місце. Ледь не до бійки... У театральному штаті юриста немає, захистити наші інтереси в судовому чи іншому порядку нікому. Щоправда, колишній актор Богдан Німий — саме він грав Шевченка — в індивідуальному порядку зумів відсудити належний гонорар.

— На початку серпня нас запросили виступити на сьомому Міжнародному музичному фестивалі «Таврійські ігри». Адміністрація пояснювала, що у такий спосіб зможемо і популярність здобути всеукраїнську, і фінансове становище поліпшити. У Каховці, на малій сцені, ми практично творили дива — перевдягалися прямо в автобусі, де п'ятдесят чоловік ледь поміщалися. Дощ розпочався, апаратура з ладу виходила — та все-таки наші номери виявилися яскравими, самобутніми. Практично весь виступ витримали на нервах. У підсумку з'ясувалося, що це ніби нікому і не потрібно було...

Ось саме до того й ведуть акторів — вони ніби раби. Адже відсутнє навіть поняття свободи — яка ж свобода, навіть внутрішня, без грошей? Поваги до самого себе —і того немає...

Чи може актор голодний бути актором гарним? Звісно, існує думка про необхідність певної обмеженості в запитах, невдоволеності у деяких потребах, аби не



втратити смак до творчості. Та артисти Херсонського облмуздрамтеатру в один голос майже кричать: не в такій мірі! Навіть внутрішній голос творчої людини в такому випадку може замовкнути...

«Імперська» верхівка, тобто дирекція театру, теж не приховує занепокоєння станом справ. Обласний бюджет числиться у списку постійних боржників — за першу половину року, скажімо, колектив одержав всього 150 тисяч гривень, тоді як мало надійти на 60 тисяч більше. Колектив у складі 180 осіб лихоманить —порожні кишені призводять до небажаних дій артистів. Незрозумілу позицію займає й обласне управління культури. Приміром, чого варте лише фінансування Каланчацького районного театру як філії обласного. Свого часу в райцентрі на базі будинку культури відкрили професійну сцену. Але тепер там не залишилося жодного актора-професіонала. А щорічно у Каланчак перераховують 200 тисяч гривень — ледь не половину бюджету обласного театру. Доводиться вишукувати найрізноманітніші можливості, щоб залатати дірки фінансування. Вечори, презентації, всілякого роду гучні заходи у театрі не можуть поки що виправити незавидне фінансове становище.

Порівняльний аналіз роботи театру та споріднених установ — обласної філармонії, театру ляльок тощо свідчить, що колектив драматичного за деякими показниками на порядок випереджає колег. Скажімо, якщо взяти до уваги кількість працюючих та зароблені суми, то безсумнівно, облмуздрамтеатр веде перед. Ось тільки безпосередньо на зарплату актора ці показники мало впливають.

Спостерігається також вакуум взаємодовіри між керівництвом та акторським складом. Приклад цього —гастролі на Південноукраїнській атомній електростанції. Дирекція театру прагнула погасити борги за електроенергію шляхом взаємозаліку, а актори замість добових мали одержати посилене харчування на період поїздки. У колективі відразу ж поповзли чутки, що адміністрація влаштовує творчий вояж ледь не за рахунок самих артистів. Звісно, у кожному колективі митців існує можливість скотитися на рівень побутових розбірок. Десять років очолює театр визнаний фахівець Олександр Книга. Тож, напевне, і йому, і заступникам варто б спробувати перевести спілкування з акторами на якісно новий рівень.

... Пригадалася суперечка, котру вели на початку століття два корифеї сценічного мистецтва. Стосувалася вона того, що є первинним під час зльоту птаха. Чи то вміє розправити крила, чи то набратися гордощів? Адже кожен вихід актора на сцену — то є ніби своєрідний зліт птаха у височінь, підйом у незвідані далі, поривання душі в не закуту свідомістю велич. Чи не так?..

Сергій ЗЛЕНКО.

Херсонська область.

Мал. Олексія БОРДУСОВА.

Літературні Кіплінги: час істини

Як народжуються «Заповіти» та «Тіні забутих предків»?

***А Й СПРАВДІ** — як виникає творчий задум у письменника? Звідки пробивається могутнє джерело натхнення і являє світу мистецький шедевр? І яка в цьому роль таланту, життєвих обставин, і, що особливо важливо, світогляду поета чи прозаїка?*

Воєнна тема — пам'ять про трагедії і час звитяг

Від «Слова про Ігорів похід» до романів та повістей, присвячених другій світовій війні, — це героїчна, але часто й сумна хроніка народного подвигу, зміст якої — захист рідного краю.

Й тут ніби все зрозуміло — війна, треба захищати батьківську землю. Хоча скільки питань народжує фактично кожна дата й подія того мужнього літопису: в якій армії воював, під чиїми стягами тощо.

Але не завжди держави ведуть справедливі війни. Й Радянський Союз вів не лише вітчизняні війни. Тож як дивитися сьогодні на літературу, що відобразила ті події?

«Отпуска нет на войне»

Англійський лауреат Нобелівської премії Ред'ярд Кіплінг — талановитий і популярний поет і прозаїк (хто не знає його казкового героя Мауглі) мав ще й славу співця британської імперії.

День-ночь-день-ночь — мы идем по Африке,
день-ночь-день-ночь — все по той же Африке.
(Пыль-пыль-пыль-пыль — от шагающих сапог!) — отпуска нет на войне!

«Пыль»

Зрозуміло, що будь-які порівняння, як кажуть, завжди шкутильгають, тим більше, що ми торкаємося досить складних проблем: митець в умовах імперської держави, інтелігенція і влада тощо. До того ж, порівняння з Р. Кіплінгом може комусь і не сподобатися (незважаючи на його світову славу). Та здається, що найкраще кольори бачаться саме на контрастному тлі: біле на чорному чи червоному або навпаки.

До речі, Ред'ярд Кіплінг присвятив свої поезії й імперіалістичній війні, яку вела Британія проти Афганістану (й програла її).

Взять Кабул должны мы были —
В рог трубы, штыком вперед! —
Прочь отсюда, где сгубили
Мы друзей, где этот брод...

«Кабульский брод»

Творчість Ред'ярда Кіплінга й сьогодні популярна у всьому світі. Чому? Тому що він оспівав не кращі сторінки історії своєї країни? Хто знає.

Але й автор «Слова про Ігорів похід» присвятив свій твір поразці русичів...

Чи справа в таланті, в тому, як написана книга?

«Наш адрес не дом и не улица...»

Був Радянський Союз, була його ідеологія. І були письменники, які жили в умовах існуючого режиму й писали про своє сучасне життя. Як писали? Одна справа — прагнення зрозуміти все, що відбувається й відобразити його у висохудожній книжці й інша —коли дивитись на дійсність з точки зору інтересів правлячої верхівки, а то й виконуючи її замовлення.

Занадто прискіпливі читачі сьогодні запитують: «Чи не девальвувались як художні цінності твори, що були присвячені, наприклад, участі радянських військ в афганській авантюрі?»

Про це думалося, коли я знову гортав у пам'яті сторінки книг талановитого українського прозаїка Олексія Дмитренка. Чи витримала випробування часом одна з його популярних повістей «Аист», присвячена юному воїну-поету Олександрові Стовбі? Хто сьогодні для нас — громадян незалежної України цей мужній офіцер, якому посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу?

***Олексій Дмитренко** — лауреат Державної премії України імені Т. Шевченка (1987). Автор книжок «Бо ти на землі — людина» (1970), «Листок подорожника» (1975), «Пам'ять Долини смерті» (1976), «Увіходимо в полум'я» (1979), «Аист» (1985), «Політ без приземлення»(1986).*

Постаті



Воєнна тема — визначальна в творчості Олексія Дмитренка. Досить сказати, що повість «Аист» видавалася у всьому колишньому Радянському Союзі. Її героя Олександра Стовбу ставили поряд з Олександром Матросовим, Віктором Харою... Останнє ім'я, очевидно, нічого не говорить нинішньому поколінню читачів, а не так давно він був символом боротьби чілійців проти диктатури Аугусто Піночета, який сьогодні вже пенсіонер.

Одне слово, час робить свою справу — переоцінюються вчорашні символи, забуваються герої...

«Полюбил навеки новостройки и тебя, Россия, навсегда»

Що можна сказати про юнака, який прожив лише 22 роки?

Що він був щасливий. Що він любив життя. Що він міг мати дітей, дожити до старості...

Олександру Стовбі Бог дав більше — талант.

За життя він не став відомий як поет. Лише після смерті (загинув, виконуючи «інтернаціональний» обов'язок в Афганістані) ми дізналися, що в його особі втратили Письменника.

О Родина,
Ценой разлуки с ней
Мы постигаем родниковость дней,
Глубинный свет которых так сполна
Дарила нам днепровская волна.

* * *

Метеорит живет мгновенье,
Сгорая в дымной синеве,
Его отвесное паденье
Сквозь смерть направлено к земле.
И я готов, летя сквозь годы
Метеоритом в синей мгле
Сгореть, сжигая все невзгоды,
Во имя жизни на земле.

І він поступив так, як вимагав від нього обов'язок радянського офіцера — коли потрібно було, загинув з вірою, що захищає інтереси батьківщини.

Отут починається найголовніше.

Що було вітчизною для Олександра Стовби? Радянський Союз? Росія? Україна?

Чи відповів на ці непрості запитання Олексій Дмитренко, коли писав свою повість?

В значній мірі відповів. Але глибше він розкрив би читачеві свого героя нині, коли б продовжив книгу. Сьогоднішні думки письменника можливо стали б тлом, на якому яскраво бачаться згадані на початку наших нотаток кольори: білі на чорних чи червоних...

Так сталося, що саме вдалині від України Олександр Стовба почав розуміти те, що стало тепер істиною для нас — незалежність, держава, свобода, тобто те, що відстоювали ті, проти кого юний лейтенант воював у чужому краї.

«Бо ти на землі — людина»

Назва першої книжки Олексія Дмитренка фактично стала гаслом, під яким розвивається його творчий шлях.

Чи не визначальна риса — почувати себе Людиною — і його літературних героїв?

Олександр Стовба і його поезія — не минуле, а майбутнє, яке нам треба поновому осмислити. Очевидно, це трагічне минуле. Але навіть приклад літературного героя, в характері якого переважали б лише оптимізм й бадьорість?

Творчість Ред'ярда Кіплінга досі не втратила популярність не тому, що він оспівував імперію, а тому, що він уважно вдивлявся в своїх сучасників —прототипів літературних героїв. Пізнаючи яких, ми вивчаємо історію.

* * *

Здається, Олексій Дмитренко має намір повернутися до свого «Аиста». Можливо, ця повість тепер матиме назву «Лелека».

Для читача головне в цій ситуації, щоб письменник не втратив оте почуття любові до свого героя, яким він горів, відкриваючи його.

Віталій АБЛІЦОВ.

Україна ділова. Особистості

Коли багатство не коле очі,

або Мільйонер без закордонних «хатинок», слуг і охорони

АНДРЕЇЧЕВ Олег Анатолійович — голова ради директорів міжнародної корпорації «ІСА», генеральний директор одноіменного україно-російського спільного підприємства (СП). 45 років. Корінний киянин. Закінчивши Київський політехнічний, працював у СКБ «поштова скринька», був заступником головного конструктора, очолюючи математичне забезпечення розробок апаратури для пошуку і знешкодження в глибинах океану підводних атомних ракетоносців. У 1992 році став одним із засновників і керівником приватного СП «ІСА», яке перетворилося на розгалужену корпорацію з багатомільйонними оборотами. Майстер спорту СРСР (парус), віртуозно володіє вогнепальною зброєю, професійно водить автомобіль.

У неділю його телефон довго не відповідав, і я подумав, що він уже в тирі. Але — ні, вдома. Дихає часто — бігав на тренажері. 30 хвилин інтенсивної гімнастики вранці — закон, і ще 10—15 хвилин легкої перед вечерею. А де зараз Мейсон? «Поруч. Запитує, про що говоримо».

У тир він піде без Мейсона. Сьогодні стрілятиме з карабіна від стегна, не прицілюючись. Стрільбу на полігоні з приладом нічного бачення в темряві доведеться відкласти, хоч вона йому дуже до вподоби. Крутий?.. За зовнішніми ознаками —інтелігентністю, доброзичливістю — його аж ніяк не віднесеш до цього несимпатичного типу людей.

Ближче вечора він повернеться до своєї квартири на тихій вулиці Заньковецької в центрі Києва, де на нього чекає лише Мейсон. Ані прибиральниці, ані кухарки немає. Дружина сьогодні, як і найчастіше взагалі, за кордоном у справах компанії. Математик за вищою освітою, вона вільно володіє англійською. На відміну від чоловіка, який вперто не бажає вивчати її, покладаючись на своїх перекладачів. Англійська стала практично другою рідною мовою для обох дочок —молодша навчається в одній із шкіл Оксфорда, старша —в Лондонській школі економіки. Закінчать — замінять дома західних юристів, що надто дорого коштують.

Отож удома його радо зустрічає улюбленець Мейсон —могутній і розумний красень пес московської сторожової породи. Треба приготувати йому їжу — це господар завжди робить власноруч, а іноді й мати, що живе окремо від сім'ї сина і яку Мейсон поважає. Потім Олег, можливо, піде до друзів або ресторану, а скоріш за все, повечеряє по-холостяцькому в кухні і вирушить з Мейсоном на прогулянку. Без ніякої охорони, якою оточують себе деякі наші нувориші.

— Хіба врятувала когось охорона від замаху? —запитує він. — До того ж я не маю ворогів, наш бізнес відкритий, чесний. А хуліганів ми з Мейсоном не злякаємось.

Не виключено, що, прогулюючись, він завітає на майданчик офісно-готельного комплексу «Східний горизонт», модерний силует якого височіє над Бессарабкою на Печерських схилах і де завершується внутрішнє опорядження. «ІСА» зводить його за інвестиції американської компанії «НЕП—Україна». Вже у перший рік експлуатації він дасть державі два, а згодом до 3—3,5 мільйона доларів податків і відрахувань. Відтак істотно збільшиться щорічний внесок «ІСА» до бюджету України, який тепер сягає чотирьох мільйонів.

Усе це й багато чого іншого, що стосується справи, роїться в думках Олега під час прогулянки. Він рахує, прикидає, планує. І не заради нагромадження власних капіталів («... для особистих потреб я не витрачаю й одного процента прибутку СП»), а заради реалізації цікавих задумів і, як він каже, — для блага України.

Він може дозволити собі ці неквапні прогулянки, розмірений ритм робочого дня, бо має кількох надійних заступників, менеджерів високого класу, невеликий, але вмілий, ініціативний колектив управлінців. А 1992 року, коли самотужки, без жодних асигнувань розпочинав справу, доводилося працювати, як то кажуть, до потьмарення, іноді 24 години на добу. На ринку паперу панували хаос, зловживання. Треба було цивілізувати його, виробити чітку систему поставок російського паперу в обмін, для початку, на продукцію українських машинобудівників. Це вдалося. Тепер, працюючи за іншими схемами, «ІСА» наповнює більше половини ринку паперу України, імпортуючи його ще й з Німеччини, Фінляндії.

Утворився солідний капітал, і СП почало шукати нових партнерів на Заході. Та й вони, чутливі до вигоди, потяглися назустріч Андреїчеву. Підсумком взаємних візитів стало створення спільних з американською і шотландською фірмами підприємств «ІСА-Юніон», «ІСА-Моррісон». У Київ надійшло 9,5 мільйона доларів інвестицій. Вони використані, зокрема, у будівництві згаданого комплексу, в реконструкції за найвищими світовими стандартами дореволюційного будинку на Софійській площі, в якому міститься місія ЄБРР.

А цього літа Андреїчев уклав у США угоду з компаніями «Еквіті груп» (Чикаго) і «Кредит свісс фьорст Бостон» на 40-мільйонний кредит. Дев'ять мільйонів доларів вже в роботі, до кінця року надійде ще сім. Близька до здійснення його мрія прикрасити столицю України 5-зірковими готелями, що збагатять державу черговими валютними надходженнями.

— Зарубіжні інвестиції — непогано. Але краще, аби на Україну працювали українські кошти. Тепер «ІСА» має таку змогу, — каже він.

І виділяє два мільйони доларів для створення в Жидачеві на Львівщині потужностей з виробництва газетного паперу високої якості: «Менше залежатимемо від імпортерів, тих самих російських». Будує птахофабрику в Бориспільському районі на Київщині — через півроку в торгівлі з'являться привабливо упаковані бройлери.



Найбільші надії покладає на українську нафту. Сміливо спрямовує в її видобуток великі гроші, співпрацюючи з «Полтаванафтогазгеологією».

— Цілком реально видобути наступного року 50 тисяч тонн. Це — п'ять мільйонів доларів, — рахує він. —Два з них — у бюджет України, решта — на розвиток виробництва.

Так, приватне СП «ІСА» має гроші. Та його багатство нікому не коле очі, бо йде на користь суспільству. Скромний офіс СП займає перший поверх будинку на Десятинній, що належить журналу «Київ». За це його взято на повне фінансування. А ще «ІСА» підтримує збірну України з парусного спорту. А ще допомагає ветеранам київського «Динамо», письменникам-пенсіонерам, дитячим організаціям, Українській Православній Церкві, яка нагородила Андреїчева орденом Рівноапостольного князя Володимира. І ще, і ще...

А на закінчення такі його слова:

— Хочеться, щоб зарубіжні партнери переконалися —Україна та держава, на яку можна покластися.

Віктор ПИСАРЄВ.

* **Матеріали рубрики готуються за сприяння Українського Союзу промисловців і підприємців.**

На державу надійся, а сам не пасуй!

У ВЕРЕСНІ виповнилося 75 років з часу утворення Мар'їнського району на Донеччині. Славу районові, яка полинула далеко за межі області, здобули своєю невтомною працею селяни. Вони впевнено посіли передові позиції за врожайністю сільськогосподарських культур, продуктивністю тваринництва.



Докорінно змінився зовнішній вигляд сіл: кожне з них забудували добротними будинками, скрізь з'явилися школи, дитячі садки, амбулаторії, заклади культури.

Уперше в Україні в районі застосували мале зрошення, а села прикрасили асфальтовані вулиці. До селянських осель більшості населених пунктів надійшов газ...

Та все в минулому. Наша нинішня розповідь про те, чим живе сьогодні один із кращих колись районів на Україні, яким його люди бачать завтра...

Відійшли жнива-98. Якщо торік ранні зернові порали під акомпанемент рясних дощів, то цього року селянам надокучила спека: тривалий час ртутний стовпчик у тіні наближався до позначки сорока градусів тепла.

У КСП «Жовтень» головні спеціалісти, керівники виробничих підрозділів, причетні до жнив, разом з головою правління Олексієм Бешулею, визначали стратегію і тактику збиральної кампанії.

— Хліб дозрів. Дзвенить колосок, — казав того дня головний агроном господарства, заслужений агроном України Анатолій Червоненко. — Озима сорту «донецька-48» дає з гектара за 50 центнерів зерна. Як на мою думку, то брати такий хліб краще прямим комбайнуванням. Більше зерна буде в бункерах комбайнів.

Сказали — зробили. На круг вийшло 32 центнери, у тому числі 41,2 центнера зерна озимої пшениці.

У середньому в господарствах району врожайність ранніх зернових становила 25 центнерів. Окрім КСП «Жовтень», тридцятицентнерний рубіж подолали КСП «Гігант», «Оленівське», агрофірми імені Кірова, «Нива». Приємно відзначити, що у більшості господарств урожай упорали за 14 — 17 робочих днів. Переджнивне побоювання, що стара техніка підведе, а нової замало, не підтвердилося: механізатори надійно підготували збиральні машини «пенсійного віку», вміло використали імпортну техніку.

Як і в попередні роки, незважаючи на посуху, добре вродила озима пшениця: на круг вийшло 30,9 центнера. Найвищий урожай цієї культури — відповідно 41,2 і 40,3 центнера з гектара у хліборобів КСП «Жовтень» та «Гігант».

Після жнив у господарствах справили обжинки, під час яких з концертами виступили учасники художньої самодіяльності. Це добра традиція в районі. Піснями, танцями, гуморесками вшановували самодіяльні артисти хліборобів.

Стабілізується ситуація і в тваринницькому цеху. Маю на увазі передовсім припинення скорочення поголів'я дійного стада та свиней, у більшості господарств пішли вгору надої, середньодобові прирости живої ваги тварин — великої рогатої худоби і свиней.

Керівники та спеціалісти господарств району шукають виходу із скрути. Першою спробою знайти можливість мати живу копійку була організація переробки власної продукції. Піонером цієї справи стала агрофірма «Нива». Був тут консервний цех. Тривалий час він виробляв консервовані овочі та фрукти. Вже у перші роки незалежності голова агрофірми Микола Буряк запропонував розширити асортимент переробної продукції, включивши до неї м'ясні консерви, ковбасу, гречку, олію. Саме в агрофірмі «Нива» вперше в районі стали пекти свій хліб. Тепер хлібопекарні є практично у всіх селах району. У зв'язку з тим, що заробітну плату систематично видають лише в КСП «Пречистівське» (голова правління Іван Горобець), в ряді інших господарств видають її селянам буханцями в рахунок зароблених грошей.

— Що для вашого господарства означає мати підсобні промисли?— запитав одного разу голову ради агрофірми "Нива" М. Буряка і почув:

— Маючи підсобні промисли, стоїмо на колінах, а без них давно лежали б.

Збитковість сільськогосподарського виробництва — одна з причин того, що не дало бажаного ефекту паювання землі: за неї власники отих гектарів поки що не мають давно очікуваних дивідендів, що знижує заінтересованість трударів у кінцевому результаті. Мав і має рацію голова районної державної адміністрації, голова районної ради Віктор Манько, який безупину повторює, зустрічаючись з керівниками господарств: на державу надійся, а сам не пасуй! І саме в такому ключі діють керівники більшості господарств.

Відзначаючи 75-річний ювілей району, селяни не забувають, що існує море проблем, серед яких чимало занадто складних. Звичайно, ніхто з них не очікує манни небесної, а от підмога держави не завадила б. І на запитання, як вийти зі скрути, переважна більшість керівників господарств як один із варіантів убачає в зменшенні податкового преса на селян. А молодий голова правління КСП імені Шевченка Олександр Сігіда (в господарстві, яке він очолює, справи йдуть досить непогано) сказав:

— Украй потрібно, щоб наша держава повернулася обличчям до селян.

Валентин КОНОНЕНКО, журналіст.

Світлим рядком

● *Харків*

Фармпідприємства одержали вільну?

Найближчим часом фармацевтичні підприємства Харкова мають намір перейти на випуск медикаментів за новітніми технологіями. Однак на технічне переоснащення потрібно не менш як двадцять п'ять мільйонів доларів. Одержати такі кошти нині можливо лише шляхом створення в Харкові вільної економічної зони для фармпідприємств, звільнивши їх від надмірного податкового преса на п'ять років.

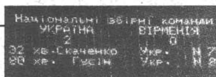
Принципове рішення з цього питання керівництвом країни вже прийнято. Справа лише за малим — втілити в життя хоча б одну здорову ідею.

● *Чернівці*

Місто торгує землею

У Чернівцях зареєстровано перший юридичний договір купівлі земельної ділянки приватним підприємством. Міська рада продала товариству з обмеженою відповідальністю «Ролем-Україна» майданчик площею 648 квадратних метрів. На ньому невдовзі виросте магазин меблів та побутової техніки. Завдяки цій операції до міської казни надійшло понад 11 тисяч гривень.

Тим часом бажання придбати земельні ділянки виявили й інші підприємницькі структури. За продані їм майданчики під забудову місцевий бюджет одержав 96 тисяч гривень.





У Рейк'явіку — «бузина», а в Києві — лідер!

(Початок на 1-й і 4-й стор.).

УКРАЇНА—ВІРМЕНІЯ. 2:0.

1:0 Скаченко, 32, 2:0 Гусин, 80.

УКРАЇНА: Шовковський, Лужний, Дмитрулін, Головко, Ващук, Попов (Максимов, 76), Скаченко (Ковальов, 60), Гусин, Косовський, Шевченко (Кривенцов, 79), Ребров.

ВІРМЕНІЯ: Березовський, Сукиасян, Хачатрян, Овсепян, Крбашян (Оганесян, 83), Варданян, Петросян, Адамян, Ассадур'ян (Єсаян, 72), Шахгельдян, Микаелян (Авалян, 65). Попереджено: Овсепяна, 23, Сукиасяна, 31.

Арбітр — Марсель Ліка (Румунія).

14 жовтня. Київ. НСК «Олімпійський». Ясно. 9 градусів. 25 000 глядачів.

	В	Н	П	М	О
УКРАЇНА	3	0	0	7-2	9
Франція	2	1	0	6-3	7
Ісландія	1	2	0	2-1	5
Вірменія	1	1	1	3-3	4
Росія	0	0	3	4-7	0
Андорра	0	0	3	1-7	0

Як і очікувалося, господарі пішли вперед великими силами. І вже протягом перших чотирьох хвилин створили три голеві моменти. Гості, у свою чергу, майже всім складом тримали щільну оборону. Лише Ассадур'ян, Микаелян і Шахгельдян інколи і якось дуже несміливо намагалися загострити гру своєї команди в атаці.

Перший удар по воротах українців було зроблено лише на 11-й хвилині. Однак Шахгельдян, який перебував під гострим кутом, пробив несильно, прямо в руки Шовковському.



І надалі характер гри змін не зазнав. Шевченко, Ребров, Косовський і особливо Скаченко (за активної підтримки партнерів) шматували оборону вірменської збірної. Гострі й небезпечні були флангові підключення до атаки Лужного.

Але забити швидкий гол українцям не пощастило. Березовський грав, мов бог. А це вносило певну нервовість у дії нашої команди. Однак старанність і наполегливість її гравців були винагороджені. Той самий Лужний змістився зі свого звичного правого флангу на лівий і зробив націлену передачу на Скаченка. Той у високому стрибку чудово зіграв на випередження — 1:0.

На початку другого тайму наші знову влаштували Березовському серйозну розминку. Але Роман був просто молодцем. Однак так тривало недовго, бо вірмени помітно пожвавішали. Навіть намагалися пресингувати. Одне слово, ініціатива надовго перейшла до них. Як стало відомо після зустрічі, під час перерви Йожеф Сабо дав підопічним вказівку діяти тільки на контратаках.

І, як кажуть, почалася гра нервів. Тому підсумок зустрічі було важко передбачити. Хоча гості, тримаючи м'яча в середині поля, майже не били по воротах. Отож з великої хмари не впало жодної краплі.

Розв'язка настала за десять хвилин до фінального свистка. Тут ініціативу взяв на себе Дмитрулін, який, пройшовши лівим краєм, обіграв по ходу захисника і гостро прострелив. М'яч рикошетом відскочив прямо на ногу Гусину, який з кількох метрів «розстріляв» ворота гостей, — 2:0.

Наставник гостей Сурен Барсегян, незважаючи на поразку, грою підопічних (особливо в другому таймі) залишився задоволеним. Після зустрічі він сказав:

— Виграти в української збірної нам ще не до снаги. Футбольне господарство України за традицією розгалужене і потужне. І перспективи у вас привабливі...

У Йожефа Сабо запитали, які передчуття були в нього перед зустріччю.

— Вірив, що обов'язково заб'є Скаченко. І, слава Богові, не помилився. Сергій завдання виконав повністю. Ми йому сказали: грай на повні оберти, викладись, як можеш. І тоді тебе замінимо...



— Чому тоді ваші гравці, створивши безліч моментів, скористалися лише двома?

— Справді, з реалізацією ще маємо певні проблеми. Поки що не все виходить у Шевченка. Хоча він виконав величезний обсяг роботи. Знаєте, добре вже те, що створюємо ці моменти. А реалізація за певної роботи неодмінно підвищиться.

Сабо цього разу особливих емоцій не виказував. Утім, радості не приховував. Адже його команда завершила осінній цикл відбіркових змагань на позиції одноосібного лідера.

— Матимемо вдосталь часу, щоб підготуватися до березневого поєдинку з французами у Парижі, — сказав він. — У лютому неодмінно проведемо 20-денний збір. Це — дворазові тренування щодня. І, зрозуміло, товариські матчі. Обов'язково з сильними суперниками. Скажімо, збірними Саудівської Аравії та ОАЕ. Можливо, хтось ще зголоситься зіграти. Клубним тренерам доведеться поступитися власними інтересами заради збірної. Потрібно, щоб усі — кияни, донеччани, львів'яни й інші — мали найвищі кондиції напередодні паризького іспиту. Можливо, що залучимо до нашої роботи когось із гравців молодіжної збірної. Там є перспективні виконавці...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімках: збірна України з футболу — лідер четвертої відбіркової групи чемпіонату Європи; так вітали українську команду, яка в далекій Бразилії стала чемпіоном світу серед інвалідів.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Оголошення

Самотня красуня бажає познайомитися

Новини від театрів України

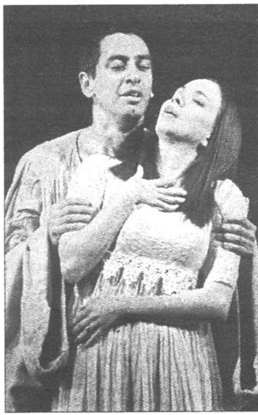
У листопаді минулого року художній керівник Національного академічного театру російської драми імені Лесі Українки Михайло Різникович поставив в ізраїльському місті Хайфі виставу «Тойбеле та її демон». Минулими вихідними столична російська драма запросила на цю прем'єру київського глядача.

П'єса написана лауреатом Нобелівської премії Ісааком Башевісом Зінгером (у співпраці з Ів Фрідман) за мотивами двох його оповідань. Героїня — Тойбеле, за своїм станом «агуна» (її кинув чоловік), прагне кохання, однак посватагися до неї ніхто не може, допоки її чоловік живий. Тим часом самотню красуню таємно і безнадійно кохає бідний холостяк Алхонон. Але Тойбеле, начитавшись оповідань про демонів, які приходять ночами до жінок у вигляді чоловіка, пройнялася палким почуттям і вирішила чекати свого демона. І він прийшов...

Захопливий сюжет з детективною зав'язкою, чистота людських стосунків, а ще щира і професійна гра акторів Муніципального театру міста Хайфи не могли залишити публіку байдужою — їх викликали на біс багато разів.

Примітно, що між двома театрами останніми роками встановилися тісні і плідні контакти. Два роки тому київський театр показав в Ізраїлі, а також у Хайфі «Школу скандалу» Р. Шерідана та «Історію однієї пристрасті» за Г. Джеймсом. Вистави йшли із синхронним перекладом на іврит, й ізраїльський глядач прийняв їх дуже тепло. Результатом цих гастролей став договір про співробітництво двох театрів.

Аліса РОМАНОВА.



На знімку: сцена з вистави «Тойбеле та її демон», Тойбеле — Майя Маоз, Алхонон — Моше Бекер.

Фото Володимира ФАЛІНА (ДІНАУ).

Десята муза

ДОКУМЕНТальні своєрідності

Кому з вітчизняних митців нині під силу, та й по кишені, зняти ігровий фільм? Небагатьом. Одним із них став відомий режисер Григорій Кохан. Він, озброївшись сценарієм Андрія Кокотюхи та Євгена Оноприєнка, а ще — прислів'ям «Що голіший, то мудріший», вирішив довести хибність теорії про загибель українського кіно.

У глядацькому залі під час прем'єри у столичному кінотеатрі «Кінопанорама» не було жодного вільного місця. Чи й справді за рідним кіно скучили, а може, надто зваблювою для багатьох виявилася можливість безплатно, та ще й з користю, провести годинку-другу у гостинній «Кінопанорамі».

Сюжет фільму «Тупик» до розряду оригінальних навряд чи потрапить. Стрічка розповідає про трагічну долю сучасної молоді людини. Головний герой під час служби у доблесних Збройних силах дізнається про зраду коханої й тікає з війська, зрештою потрапляє в обійми підступного злочинного світу, а потім — на лаву підсудних.

Григорій Кохан називає цю роботу своєрідним документом сьогодення. Його він зафільмував на кіностудії імені О. Довженка, на вітчизняній плівці, за доволі мізерну, як для кіновиробництва, суму (500 тисяч гривень) і з допомогою безлічі благодійних послуг: музеї та ресторани надавали для зйомок свої приміщення задарма. Загалом у павільйонах столичної кіностудії, за словами її головного редактора Василя Іляшенка, геть порожньо. Тому містом поповзли чутки, що невдовзі кіностудія попроситься під крило міста. Начальник Головного управління культури Києва Олександр Биструшкін упевнений, що коли таке станеться, столиця не кине напризволяще довженківців.

Алла РОМАНЧУК.

На знімку: кадр з фільму «Тупик».



To glad — Гладієві...



Від суботи до свободи

Справді, прізвище Гладія перегукується з «to glad» — «радіти», — тим більше, що він, найвідоміший нині на Заході український актор, уже вісім років працює в англомовному світі. Радіємо його появі на батьківщині рідко. Цього разу зустрітися допоміг Центр Курбаса та особисто Неллі Корнієнко. Завдяки їй Григорій Гладій провів 10-денні майстер-класи в Києві. З групою столичних та львівських акторів він зробив начерк до театрального проекту за мотивами «Тіней забутих предків» і «Страшної помсти». Минулої суботи роботу було показано в НаУКМА. Власне, це не вистава, а просто акторський тренаж, але тренаж настільки осмислений, що не кожна завершена вистава могла б з ним зрівнятися. Дійство рідкісно насичене: мені здалося, воно триває не менш години, а минуло лиш 15—20 хвилин. А сам Гладій не змінився, таке мистецтво він сповідував і 20 літ тому, коли працював у Київському Молодіжному театрі. Я запитав: «В такому разі, що тримає тебе в Канаді?» Він серйозно відповів: «Сек'юріті — безпека! Тут я ніколи не почувався безпечно!» З огляду на туманність нашого «завтра», сперечатися було марно. Наступного дня він вилетів до Монреаля. А нинішній уїк-енд проведе на зйомках якогось американського серіалу. Втім, в Україні Гладій теж почав зніматися — в ролі генерала УПА Шухевича в новому фільмі Олеся Янчука «Командир армії безсмертних».

Віталій ЖЕЖЕРА.

На знімку: Григорій Гладій.

Афіша вихідних днів

● *Київ*

Національна опера: субота — бенефіс, присвячений 40-річчю творчої діяльності Валентини Калиновської; неділя — Б. Павловський «Білосніжка та семеро гномів», балет на 3 дії (о 12 год.), опера Дж. Пуччіні «Богема».

Національний академічний драматичний театр імені І. Франка: субота — «Український водевіль, або вип'ємо й поїдемо» за М. Кропивницьким; неділя — В. Шекспір «Приборкання норовливої», комедія на 2 дії.

Міжнародний центр культури і мистецтв: субота —прем'єра нової програми Клари Новікової «Службовий роман».

Палац «Україна»: неділя — концерт Анжеліки Варум та Леоніда Агутіна.

Копайте глибше, Шуро

Для 12 експедицій з близького і далекого зарубіжжя завершився археологічний сезон в Керчі. Найцікавішою знахідкою стала візантійська базиліка, яка дійшла до нас через століття прекрасно збереженою. Фахівці стверджують, що схожі експонати мають лише три музеї світу.

До сотень примірників «Кобзаря»,

що експонуються в однойменному черкаському музеї, додалося чотиритомне видання цієї книги. Його привезла з Канади Тетяна Торпе-Симиренко — онука видатного українського садівника Левка Симиренка. Кореспондент ДІНАУ повідомляє, що 1860 року саме за кошти прадіда Тетяни Платона Симиренка було видано вікопомний «Кобзар» Тараса Шевченка.

У слави п'янкий аромат

Столичний Будинок кіно бурхливим аншлагом привітав із днем народження відомого актора, народного артиста України Костя Степанкова. Власне, день народження був чотири місяці тому, утім, з технічних й інших об'єктивних причин святковий творчий вечір до 70-ліття актора відбувся лише тепер. Сюрпризом стала презентація нової вітчизняної горілки «Степанков» з портретом актора на етикетці. Кажуть, незабаром цей продукт має надійти у широкий продаж.



Романси приносять аванси

Кіровоградська співачка, випускниця Одеської консерваторії Ірина Цегельна повернулася із Франції, де брала участь у 42-му міжнародному конкурсі професійних співаків у місті Тулузі. Романси українською, російською, французькою та німецькою мовами у виконанні Ірини так вразили журі, що її запросили до Франції на гастролі тепер уже із сольним концертом.

Бенефіс на честь Опанасенко

Завтра в столичному Театрі на Лівому березі йтиме вистава «П'ять романсів у старому домі». Можливо, дехто з глядачів навіть не здогадається, що це —своєрідний бенефіс Галини Опанасенко, котра працює на цій сцені вже 20 років. Назву для бенефісу вибрано вдало — і затишок старого дому, і романс — усе це вельми пасує актрисі з великими сумними очима...

Про те, що було і буде

Погода

17—18 жовтня в Україні переважно без опадів, лише на заході, а в неділю у північній частині невеликі дощі. Вітер північно-західний, 5—12 м/с. Температура вночі 3—9 градусів тепла, у суботу, окрім південної частини країни, до 3 градусів морозу, вдень 7—13, на заході та півдні — 12—18 градусів вище нуля.

На Київщині невеликий дощ, вночі та вранці подекуди тумани. Вітер північно-західний, 5—10 метрів за секунду. Температура вночі 3—8, вдень — 8—13 градусів тепла.

Український гідрометцентр.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс—224-72-54;
ВІДДІЛ РЕКЛАМИ — 441-89-34, 441-89-44; телефакс—449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 189420.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311199.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0